

Īsziņas

Sacentīties futbolisti

8. un 9. jūlijā plkst. 11.00 Balvu Sporta centra stadionā notiks Balvi OPEN CUP futbola turnīrs. Sporta centra vadītājs Edgars Kaļva informē, ka Balvos 2 dienas cīnīsies 16 komandas divās vecuma grupās: 2001.-2002.gadā dzimušie un 2005.-2006.gadā dzimušie.

Piesakies CIEMOS!

Latvijas jaunatklāšanas raidījuma TE! veidotāju komanda apņēmusies radīt jaunu, līdz šim nebijušu TV raidījumu – brīvdabas spēli, kas kopīgā azartā apvienos 3 paaudžu ļaudis no visiem Latvijas lauku novadiem. Spēle "Cimos", kā cer raidījuma veidotāji, pamodinās azartu, kas Latvijas iedzīvotāju starpā dzirksti brižos, kad "jāsamizo" kaimiņciems futbola mačā vai jāuzvar cīņā par sakoptāko pagasta sētu. Spēlei aicina pieteikties trīs paaudzes – jaunību, briedumu un viedumu. Tātad, viens spēlētājs komandā būs tas, kuru sauc par pusaudzi un jaunieti (14 – 22 g.v.), otrs pārstāvēs brieduma paaudzi, kurš iepriekšminētajiem varētu būt tēvs vai mamma (35 – 50 g.v.), bet trešais spēlētājs būs no vieduma paaudzes, kurš abiem iepriekšējiem varētu šo to iemācīt (60 – 75 g.v.). Spēlei var pieteikties gan komandā, gan atsevišķi (dalībniekiem komandā nav obligāti jābūt radniekiem, bet jābūt no viena ciema vai vismaz novada). Pieteikumus gaida līdz 15. jūlijam - vairāk informācijas www.vfs.lv.

Mainīts tālruņa numurs

Valsts ieņēmumu dienests (VID) informē, ka pagājušās nedēļas nogalē mainīts VID nodokļu un muitas informatīvā tālruņa numurs. Turpmāk tas būs 67120000 līdzšinējā 1898 vietā.

Kārtējais tirdziņš Balvos

12. jūlijā no plkst. 9.00 līdz 14.00 laukumā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra (Brīvības iela 61) notiks kārtējais lauku labumu tirdziņš, kur varēs iegādāties dažādus lauku labumus, amatniecības izstrādājumus un ekoproduktus no vietējiem amatniekiem un zemniekiem.

Foto - M.Sprudzāne

Neslēpiet cūkas!

Pagājušās nedēļas nogalē ar Baltinavas novada cūkaudzētājiem un medniekiem tikās Pārtikas veterinārā dienesta (PVD) Ziemeļlatgales pārvaldes vadītāja Mārīte Ņukša, kura informēja, ka novada teritorijā nomeditājai mežacūkai konstatēts klasiskā cūku mēra vīruss (KCM). Klātesošos viņa iepazīstināja ar situāciju Āfrikas cūku mēra (ĀCM) un KCM karantīnas teritorijā Krāslavas un Dagdas novados, ricību karantīnas noteiktajā teritorijā, kā arī ierobežojumiem un cūku audzētāju atbildību.

PVD Ziemeļlatgales pārvaldes vadītāja Mārīte Ņukša pastāstīja, ka jūnija beigās atnāca ar satraucošu ziņu cūku audzētājiem - Dienvidlatgalē, Krāslavas novadā, kas jau kopš 2012. gada nogales ir arī klasiskā cūku mēra inficēta teritorija, konstatēja ne tikai klasisko cūku, bet vēl bīstamāko Āfrikas cūku mēri (ĀCM). Pēdējie dati liecina, ka ĀCM apstiprināts 13 mežacūkām un četrām mājas cūkām.

Ceturtdien Saeimas sēdē deputāti piekrita izsludināt ārkārtējo situāciju, lai būtu iespējams operatīvi veikt visus nepieciešamos pasākumus ĀCM ierobežošanai un apkarošanai. Lai efektīgi apkarotu ĀCM un nepieļautu tā tālāku izplatīšanos valsts teritorijā, līdz 2014. gada 1. oktobrim izsludināta ārkārtas situācija vairākos Latgales novados un pagastos - Daugavpils novada Ambeļu pagastā; Biķernieku pagastā; Demenes pagastā; Dubnas pagastā; Laucesas pagastā; Maļinovas pagastā; Naujenes pagastā; Salienu pagastā; Skrudalienas pagastā; Tabores pagastā; Vecsalienas pagastā; Višķu pagastā; Aglonas novadā; Krāslavas novadā; Dagdas novadā un Dagdas pilsētā; Zilupes

novadā; Rēzeknes novada Kaunatas pagastā; Mākoņkalna pagastā; Pušas pagastā; Ludzas novada Brigu pagastā; Isnaudas pagastā; Istras pagastā; Nirzas pagastā; Ņukšu pagastā; Pildas pagastā; Rundēnu pagastā; Ciblas novadā.

Baltinavas novads šajā sarakstā nav iekļauts, tomēr jāpiebilst, ka bijusi Balvu rajona teritorija jau vairāk nekā pusotru gadu ir KCM inficētajā zonā. Spriežot pēc M.Ņukšas teiktā, pašu iedzīvotāju rokās ir izsargāšanās no bīstamās slimības, kas, tiesa, nav bīstama cilvēkiem, taču var radīt lielus ekonomiskos zaudējumus.

Vakcīnu vēl nav izdevies izstrādāt

PVD Ziemeļlatgales pārvaldes vadītāja klātesošajiem pastāstīja, ka KCM un ĀCM ir ļoti lipīgas infekcijas slimības, ar kurām, neatkarīgi no vecuma, slimo gan mājas, gan mežacūkas: "Izraisītājs katrai slimībai ir savs, taču tās norit ar ļoti līdzīgām pazīmēm, vizuāli ir grūti atšķiramas. Ne citiem dzīvniekiem, ne cilvēkam šī slimība nav bīstama. Āfrikas cūku mēra apkarošanu apgrūtina tas, ka vēl joprojām pret šo infekcijas slimību nav izdevies izstrādāt vakcīnu. Abu slimību galvenās izplatītājas ir slimās cūkas, kas ir vīrusa nēsātājas, izdalot vīrusu apkārtējā vidē ar urīnu, fekālijām u.c. Slimība izplatās kontakta ceļā, saskaroties ar vīrusa aptraipītu barību, ūdeni, termiski neapstrādātām virtuves atliekām, dzīvnieku kopšanas inventāru, dzīvnieku pārvadāšanas autotransportu, kā arī kopēju apģērbu un apaviem. Gan ĀCM, gan KCM vīrusi ir izturīgi ārējā vidē.

Turpinājums 2.lpp.

Nākamajā adugunī

● **Renovētais jumts tek 24 vietās**
Celtniecības problēmas

● **Silti vēji priežu silus glāsta**
Vidusskolu absolventi fotogrāfijās

Uzņem Latvijas prezidentu.

6. lpp.

Uzņēmums "Alta S" labiekārto teritoriju veikala apkārtnē.

5. lpp.

Vārds žurnālistam

Sarunājoties ar kādu vai dzirdot izsakām savu viedokli, nereti mēdzam teikt- gluži manas domas! Nesen lasiju sarunu ar kādu Latvijā pazīstamu cilvēku, kurš par situāciju valstī izsakās tā: "Mums milzīgas summas tiek izplekarētas neįēdzīgos projektos, milzīgos tukšvārdu saietos, politiskajā tūrisma un tamlīdzīgos bezatbildīgos pasākumos, bet kultūras vērtību un cilvēku piemiņas saglabāšanai nauda neatrodas." Ko nu runāt par cilvēku piemiņu un kultūras vērtību saglabāšanu, ja valstī neatrodas nauda, piemēram, slimu bērnu ārstēšanai un aprūpei, pensiju palielināšanai un citu gadu gadiem sasāpējušu problēmu risināšanai.

Tie, kuri paši iesaistīti projektos un piedalās saietos, dodas politiskajos tūrisma ceļojumos, protams, apgalvos, ka tā vis nav, un sacīs, ka no projektiem un pasākumiem ir gan materiāls labums, gan morāls ieguvums. Lielākoties gan pašiem un vēl kādam, lai gan šo naudu varētu izmantot lietderīgāk. Vizualizējot to, kā tagad moderni pieņemts teikt, tas varētu izskatīties, kā, esot trūkumā, organizēt greznas viesības ar aizlienētu naudu. Arī saprātīga mājas saimniece nepirks un neliks uz galda vāzē dārgas puķes, ja mājai tek jumts un grīda jau gadiem brēc pēc remonta. Projektu un citu pasākumu vadītāji un organizatori aizbildinās, ka iedzīvotāji ir kūtri un negrib ņemt to, ko viņiem piedāvā. Taču iedzīvotāji nav tik turīgi, lai nepārtraukti piedalītos izklaidēs, kaut arī daļa no tām ir it kā bez maksas. Nevēlētos, lai šeit teikto kāds attiecina konkrēti uz sevi. Tā ir mūsu dzīves lielā, kopējā politika un mazs pārdomu mirklis par to.

Ingrīda Zinkovska

Sākums 1.lpp.

Neslēpiet cūkas!

Foto - E.Gabranovs

Tā nav nekāda bērnu spēle. Māriete Ņukša baltinaviešiem pastāstīja, ka diemžēl pērn nācās secināt, ka LDC reģistrēti tikai 5% no visām saimniecībām, kas audzē cūkas: "Šajā situācijā tā ir katastrofa, cīnīties praktiski ir neiespējami, jo mums nav ziņu, kurās mājās un kurās saimniecībās audzē cūkas. Šobrīd, piemēram, Krāslavas pusē nav reģistrēti 45% mājdzīvnieku. Es pat nezinu, kā to vērtēt – kā vienaldzību, ļaunprātību, vai kā citādāk. Tas nozīmē, ka PVD jāvelta milzīgi daudz laika un resursu, lai apzinātu esošo situāciju - jābrauc katrā mājā, jāver katras kūts durvis, jo ticības iedzīvotājiem nav. Nepatīkami teikt, bet diemžēl jāsaka, ka Baltinavas pusē situācija ir līdzīga. Nereti saimnieki apgalvo, ka cūkas neaudzē, bet vēlāk atklājas, ka tie ir meli. Esiet saprotoši - tie vairs nav nekādi joki, tā nav nekāda bērnu spēle! Kam būs labāk, ja jūs savu cūku noslēpsiet. Iedomājieties situāciju, ka jūs cūka saslimst. Ko darīsiet? Izmetīsiet krūma malā? Diemžēl arī šādi fakti neizpaliek. Vai tiešām cilvēki nesaprot situācijas nopietnību? Man ir ļoti liels lūgums: ja mājās esošajai cūkai jau ir kādas saslimstības pazīmes, vērsieties pie licencēta un sertificēta daktera. Neaiciniet ārstēt dakteri, kurš oficiāli nepraktizē, jo viņš neuzņemas nekādu atbildību. Viņš neievēro nekādu biodrošību. Personīgi parunājoties ar vienu no tādiem dakteriem, nācās saņemt galvu. Viņš teica: "Jā, es ar tām pašām kološām gāju pie vieniem, citiem, un aizgāju..." Jūs saprotiet, man pat smieklī nenāk!"

Latvijā

Būtiskas izmaiņas lauksaimniecības zemes tirdzniecībā. Saeima galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus likumā "Par zemes privatizāciju lauku apvidos", kas ievieš būtiskas izmaiņas lauksaimniecības zemes tirdzniecībā. Izmaiņu mērķis ir mūsu valsts zemes resursu ilgtspējīga saglabāšana, veicinot iedzīvotāju ieinteresētību lauksaimnieciskajā ražošanā. Būtiskākās izmaiņas stāsies spēkā šī gada 1.novembrī. Likuma grozījumi nosaka ierobežojumus lauksaimniecības zemes tirdzniecībai, lai izskaustu spekulatīvus darījumus un masveida zemes izpirkšanu. Viena fiziskā vai juridiskā persona varēs iegādāties līdz diviem tūkstošiem hektāru lauksaimniecības zemes. Likuma grozījumi lauksaimniecības zemei arī nosaka pirmpirkuma tiesības.

Zemākais bezdarba līmenis kopš krīzes sākuma. Latvijā sasniegts zemākais bezdarba līmenis kopš krīzes sākuma - 8,9% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaita. Bezdarba samazināšanos valstī ietekmējis sezonālais darbs. Par darbu ārzemēs cilvēki vasarā interesējas mazāk, bet par reālu darbu roku trūkumu Latvijā varētu sākt runāt 2016.-2017. gadā. Nav pamata runāt par būtisku viesstrādnieku skaita palielināšanos un būtisku pieprasījumu pēc viesstrādniekiem, - secina Nodarbinātības valsts aģentūra. 2014.gada sākumā Latvijā bezdarba līmenis bija 9,3%.

Rīga kļūst par Eiropas bezmaksas WiFi galvaspilsētu. Lattelecom WiFi punktu ierīkošanas projektu sāka, izveidojot 2000 bezmaksas bezvadu interneta piekļuves vietu. Gada laikā to skaits ir dubultojies. Rīgā vien lietotājiem pieejami gandrīz 1000 WiFi punktu, un, pateicoties tam, Rīga kļūst par Eiropas bezmaksas WiFi galvaspilsētu. Aprēķini liecina, ka Rīga apsteigusi Tallinu, Stokholmu, Vīni, Parīzi un Helsinkus. Latvijā ir vairāk nekā 3700 bezmaksas punktu.

Vērienīgākā Pasaules koru olimpiāde. No 9. līdz 19. jūlijam Eiropas kultūras galvaspilsētas gada programmas ietvaros Rīgā notiks līdz šim vērienīgākā Pasaules koru olimpiāde. Rīga pulcēs 27 tūkstošus dziedātāju, kuri pārstāvēs 460 korus no 73 valstīm un pieciem kontinentiem. Pasaules koru olimpiāde ir lielākais starptautiskais koru pasākums pasaulē, ne velti to dēvē par kora dziedāšanas olimpiskajām spēlēm. Pasākuma laikā desmit dienu garumā Rīgā un citviet Latvijā norisināsies vairāk nekā 100 dažādi kora mūzikas notikumi. Bez maksas draudzības koncerti notiks Esplanādē, Vērmanes dārzā, uz "Origo" brīvdabas skatuves, Latvijas Universitātes Botāniskajā dārzā.

(www.tvnet.lv; www.delfi.lv; www.apollo.lv)

Savukārt vīruss augsnē saglabājas vairāk nekā 6 mēnešus, dzīvnieka liķos – līdz 2 mēnešiem. Cūkgaļā un žāvējumos vīruss saglabājas līdz 6 mēnešiem, sālītā gaļā līdz 310 dienām, bet sasaldētā gaļā pat vairākus gadus.

Periods no vīrusa iekļūšanas organismā līdz pirmo slimības pazīmju parādīšanās brīdim ir tikai no 5 līdz 15 dienām. Slimība izpaužas ar paaugstinātu temperatūru (līdz pat 42° C), mazkustīgumu, dzīvnieki ir apātiski, atsakās no barības, ir caureja, vemšana, kustību koordinācijas traucējumi, grūīga gaita, sīvēnātēm novēro abortus. Tāpat uz vēdera, uz kakla ausu pamata novēro sārtus plankumus, zemādas asins izlijumus, ko var sajaukt ar sarkanguļu. Diagnozi apstiprina tikai laboratoriski."

Mājas cūku turētājiem

Mājas cūku turētājiem PVD speciālisti lūdz reģistrēt dzīvniekus Lauksaimniecības datu centra (LDC) datu bāzē, kā arī likumdošanas noteiktajā kārtībā iesniegt ziņas par cūku kustību novietnē (pašpatēriņa novietnēm jeb mazajām saimniecībām divreiz gadā, bet lielajām novietnēm - katru mēnesi). M.Ņukša pastāstīja, ka pārbaužu laikā inspektori konstatē dažādus pārkāpumus, arī neregistrētus dzīvniekus, un gadās arī neregistrētas cūku novietnes, kas ir rupjš noteikumu pārkāpums un rada draudus izsekojamībai, līdz ar to arī slimības izplatībai, kā arī apgrūtināta slimības apkarošanas pasākumu veikšanu, jo nav skaidra reālā situācija, kurās saimniecībā un cik daudz cūkas tiek turētas: "Tas situācijas noskaidrošanai prasa papildus laiku un resursus, kā arī cūku saslimšanas vai ārkārtas situācijas gadījumā kompensāciju varēs saņemt tikai tie cūku

turētāji, kuri cūkas būs reģistrējuši LDC datu bāzē. Ja dzīvnieku īpašniekam ir neskaidrības, Pārtikas un veterinārā dienesta inspektori sniegs palīdzību, lai tiktu reģistrēta novietne un dzīvnieki. Lūgums ikdienā nopietni sekot līdzi cūku veselības stāvoklim un nekavējoties par aizdomām informēt praktizējošo veterinārārstu. Arī par cūku nobeigšanos noteikti jāziņo veterinārārstam, un nekādā gadījumā nobeigušos dzīvnieku liķus neizmetiet mežā, jo tas rada tiešus draudus slimības izplatībai. Tāpat nepieļaujiet mājas cūku turēšanu ārā, kur tām varētu būt iespējams kontakts ar mežacūkām, neizbarojiet nometīto mežacūku gaļas atliekas, kā arī nokauto mājas cūku kaušanas blakusproduktus. Pie kūts durvīm jābūt dezinfekcijas paklājam un, apkopjot cūkas, nedrīkst izmantot apģērbu un apavus, kas valkāti medībās, arī sēņojot un ogojot. Pakaišiem neizmantojiet materiālu (salmus, sienu), kam bijusi iespējamā saskarsme ar meža cūkām."

Runājot par ĀCM, M.Ņukša informēja, ka pieaug apstiprināto gadījumu skaits mājas un meža cūkām – 3. jūlijā Krāslavas novada Piedrujā novietnē, kurā tur divas cūkas, laboratoriski vienai cūkai apstiprināts ĀCM vīruss. Dzīvnieki tika turēti āra aplokā. Arī mežacūkai, kas tika atrasta Krāslavas novada Indras pagasta pierobežā, konstatēts ĀCM vīruss. ĀCM mūs apdraud arī no Krievijas puses. Pēc jaunākās informācijas Āfrikas cūku mēris konstatēts gaļas kombināta "Vejikije Luki" teritorijā un Neveļas apgabalā. Lai pasargātu Krievijas pierobežas novadus no ĀCM ievazāšanas, iedzīvotājiem, kuri viesojas kai-

Foto - E.Gabranovs

Aicina sadarboties. PVD Ziemeļlatgales pārvaldes vadītāja vērsa uzmanību uz to, ka no klasiskā cūku mēra skartās teritorijas sīvēnus izvest nedrīkst: "Šī teritorija ir arī bijušais Balvu rajons. Bērzipilī bija gadījums, kad sīvēnus aizveda tirgot uz Rēzekni. Atgādinu, tā darīt nedrīkst! Un visbeidzot – strikti ievērojiet dezinfekcijas pasākumus, jo tikai kopīgiem spēkiem mēs varēsim apturēt mēri."

miņvalstī, M.Ņukša lūdz neievest no Krievijas gaļas produktus, kas ir viens no galvenajiem šīs bīstamās slimības izplatīšanas ceļiem!

Viņa aicina mājas cūku turētājus, it īpaši Latgalē, reģistrēt cūkas, sekot līdzi cūku veselības stāvoklim un nekavējoties informēt veterinārārstu, ja cūkas izskatās neveselas vai nobeidzas: "Un obligāti ievērojiet biodrošības pasākumus! Pastaigājot pa ciematu vai pilsētu, atgriežoties mājās, kūti ejiet ar speciāli kūtij paredzētu apģērbu. Tāpat noteikti jābūt dezinfekcijas paklājam pie kūts durvīm, cūkas jātur kūtī, lai pasargātu no tiešas saskares ar meža dzīvniekiem."

E.Gabranovs

Kā vērtējat lēmumu ierobežot bāriņtiesu varu vienpersoniski pieņemt lēmumus par bērna izņemšanu no ģimenes?

Viedokļi

Noniecinot bāriņtiesu darbu, situāciju uzlabot nevar

BAIBA MELDERE, Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācijas valdes priekšsēdētāja

Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācija ir patiesi satraukta par pēdējā laikā vērojāmām tendencēm mazināt bāriņtiesu darbu nozīmi, kritizēt to darbu, neiedziļinoties jautājumu būtībā. Negatīvu bāriņtiesu darbu vērtējumu sabiedrībā veicina masu informācijas līdzekļos atspoguļotie viedokļi, pret ko mēs neesam tiesīgi vērsties, jo mūsu valsti ikvienam ir tiesības uz vārda brīvību. Vienlaikus jāatzīmē, ka problēmas atspoguļojums masu informācijas līdzekļos būtu objektīvāks, ja tiktu noskaidrots arī bāriņtiesas viedoklis. Diemžēl mums nezināmu iemeslu dēļ vienpusēja viedokļa atspoguļošana

jautājumos, kas saistīti ar bāriņtiesu darbu, ir kļuvusi par realitāti, ar kuru mums nav iespēju un resursu cīnīties.

Saņemot šādu vienpusēju informāciju, nereti arī valsts institūcijas, neiedziļinoties konkrētajā situācijā, izdara secinājumus par mūsu darbu, kas mums nebūt nav glaimojoši un vājina iedzīvotāju uzticību bērnu tiesību aizsardzības sistēmai kopumā. Viena no visaktīvākajām mūsu darba kritizētājām ir Saeimas Juridiskā komisija, kuras priekšsēdētāja Ilma Čepāne katrā Juridiskās komisijas sēdē, kas skar bāriņtiesu darbību, pauž negatīvu viedokli par bāriņtiesām.

Diemžēl ir sabiedrības daļa, kas savas pūles un enerģiju izlieko publiskai lietas iztirzāšanai tā vietā, lai istenotu mērķtiecīgas darbības bāriņtiesas un sociālā dienesta konstatēto ģimenes problēmu risināšanai un novēršanai. Žēl, ka cilvēki, kuri piekrituši publiskot savu privāto dzīvi, neizprot, ka radusies problēma būs jārisina viņiem pašiem.

Atspoguļojot masu informācijas līdzekļos bāriņtiesu rīcību dažādās situācijās, mediji parasti vadās tikai pēc vienas, ieinteresētās puses ("cietušo" vecāku, aizbildņu, audžuģimeņu) sniegtās subjektīvās informācijas. Viņi izmanto to, ka bāriņtiesai nav likumā paredzētas iespējas šādu tendenciozu informāciju publiski apstrīdēt un pasniegt reālos faktus, jo visi šie gadījumi, kad

vecākiem tiek pārtrauktas aizgādības tiesības un bērni tiek izņemti no ģimenes, ir administratīvās lietas. Tādējādi, ja kāds bāriņtiesas pārstāvis mēģinātu atspēkot izskanējušos apmelojumus par bāriņtiesas rīcību vienā vai otrā situācijā, izstāstot patiesos lietas apstākļus, piemērot faktus, viņš faktiski pārkāptu uzreiz divus bāriņtiesu darbību reglamentējošo normatīvo aktu ierobežojumus un par šāda veida pārkāpumiem likumā paredzēta atbildība.

Bāriņtiesas ir daļa no bērnu tiesību aizsardzības sistēmas. Neapšaubāmi, šī sistēma ir jāstiprina, rūpējoties par tās darbinieku profesionālo izaugsmi. Rūpīgi tiek ievērotas likuma prasības par bāriņtiesas darbinieku izglītību, regulāri tiek organizēti semināri un kursi kvalifikācijas paaugstināšanai.

Kritizējot bāriņtiesu darbu, nereti tiek piemirsts, ka bērnu tiesību aizsardzību valstī nodrošina ne tikai bāriņtiesas, bet arī bērna vecāki (adoptētāji), audžuģimene un aizbildņi, izglītības, kultūras, veselības aprūpes un bērnu aprūpes iestādes, valsts un pašvaldību institūcijas, sabiedriskās organizācijas un citas fiziskās vai juridiskās personas, kuru darbība saistīta ar atbalsta un palīdzības sniegšanu bērniem. Tieši visu šo bērnu tiesību aizsardzības subjektu aktīva sadarbība ir bērnu tiesību sistēmas veiksmīgas darbības pamatā. Bāriņtiesas pieņem lēmumus

tikai tad, kad minētais darbs vispār nav veikts vai veikts nepietiekami. Bērna tiesību aizsardzība īstenojama, sadarbojoties ar ģimeni, valsts un pašvaldību institūcijām, sabiedriskajām organizācijām un citām fiziskajām un juridiskajām personām. Minētā sadarbība ir īpaši jāaktualizē pēc pārvarētās krīzes, kurā cietušas daudzas ģimenes, pirmām kārtām, ģimenes ar bērniem. Dažādas ekonomiskās un sociālās problēmas, ar kurām šīs ģimenes saskaras, nereti izraisa bērnu tiesību pārkāpumus. Noniecinot bāriņtiesas kā institūcijas, tiek arī apšaubīta pašvaldību kompetence ievēlēt cilvēkus, kuri prot un var pildīt aizbildnības un aizgādības iestādes uzliktās funkcijas un uzdevumus.

Bāriņtiesu uzdevums ir sargāt bērnus, un viņu interesēs tiek pieņemti attiecīgi lēmumi. Lai novērstu šādu lēmumu pieņemšanas nepieciešamību, jāveic virkne priekšdarbu, kuru nodrošināšana ir valsts kompetencē.

Nevar novelt visas ar bērnu tiesību aizsardzību saistītās problēmas tikai uz bāriņtiesām. Protams, mēs esam atbildīgi par savu darbu un no atbildības nevairāties, tomēr uzskatām, ka bērnu tiesību aizsardzības problēmas jārisina kompleksā, iesaistoties visām atbildīgajām institūcijām. Noniecinot bāriņtiesu darbu, situāciju valstī bērnu tiesību aizsardzības jomā uzlabot nevar.

Vienīgais, ko vēlos, ir atgūt savas meitas

INESE GERTMANE, bijusī balveniete

Bāriņtiesu vara noteikti jāierobežo un pat vēl vairāk – manuprāt, būtiski jāmaina visa sistēma. Pateicoties Rīgas bāriņtiesas ātrajai rīcībai uz vēstuli, kuru uzrakstīja mana mamma, pirms vairāk nekā mēneša man atņēma bērnu aprūpes tiesības un manas meitiņas (septiņus gadus veco Elizabeti un trīsgadīgo Zani) ievietoja krīzes centrā. Mamma vēstulē bāriņtiesai bija sarakstījusī briesmu lietas par manu civilvīru, par kurām pat negribu runāt... Diemžēl ar viņas sūdzību pietika, lai mani šķirtu no bērniem. Pamatojums šādam lēmumam bija nesadarbošanās ar

bāriņtiesu un nespēja bērniem nodrošināt drošu dzīves vidi. Turklāt bāriņtiesa neņēma vērā faktu, ka meitenīšu tēvs jau pāris gadus nedzīvo kopā ar mums.

Bāriņtiesu pārstāvji piesedzas ar frāzi, ka, nošķirot bērnus no ģimenēm, darbojas bērnu interesēs, taču fakti diemžēl liecina par ko citu. Manu iesniegumu pārskatīt lēmumu un atjaunot bērnu aprūpes tiesības, bāriņtiesa nevarēja izskatīt ne nedēļas un pat ne divu laikā, bet vilcinās līdz galējām termiņam likumā noteiktajā kārtībā. Taču maniem bērniem katru dienu, kas pavadīta krīzes centrā, ir ļoti no svara.

Patiesībā viss, kam vairāk nekā mēneša laikā esmu gājusi cauri, vārdiem nav aprakstāms. Pēc Elizabetes un Zanītes ievietošanas krīzes centrā trīs diennaktis man ar viņām pat neļāva satīties. Pēc tam drīkstēju ar meitiņām pavadīt četras stundas dienā, bet tagad - nedēļu pirms lēmuma pārskatīšanas – saņēmu atļauju dzīvot ar viņām krīzes centrā.

Tam tā nevajadzēja notikt, un es bērniem joprojām stāstu, ka krīzes centrā ir nometne, kur mēs dzīvojam. Taču jau tagad ir skaidrs, ka notikušais meitenēm ir ļoti liela trauma, pēc kuras vajadzēs nopietnu rehabilitāciju. Šajā laikā viņas jau divas reizes pabijušas slimnīcā - pirmoreiz tur nokļuva jau nākamajā dienā pēc vardarbīgās aizvešanas no bērnudārza uz krīzes

centru. Ārstu atzinums ir viennozīmīgs – saslimšanas pamatā ir piedzīvotais milzīgais stress un apstākļu maiņa.

Runājot par bāriņtiesu darbu, joprojām nespēju saprast, kā viņi var pieņemt tik nopietnu lēmumu, kā bērnu izņemšana no ģimenes, pamatojoties tikai uz vienu vēstuli. Turklāt to rakstīja mana mamma, kura ikdienā nedzīvo kopā ar mani, bet gan 225 kilometru attālumā no Rīgas - Balvos! Atbildīgās bāriņtiesas amatpersonas, kuras parakstīja lēmumu par bērnu izņemšanu no ģimenes, ne mani, ne manas meitas dzīvē nekad nav redzējušas. Tas ir normāli? Es tik ļoti gribētu satikt šos cilvēkus un paskatīties viņiem acīs...

Pēc mammas vēstules saņemšanas bāriņtiesa sūtīja pie manis savus darbiniekus, notika apsekošana, kurā konstatēja, ka dzīvoklis ir tīrs un kārtīgs, bērniem ir gultas un nodrošināti visi sadzīves apstākļi. Pēc tam notika tiesas sēde, uz kuru neierados, jo nesaņēmu aicinājumu. Ja būtu zinājusi, ka lems par bērnu aprūpes tiesību atņemšanu, es noteikti tur būtu.

Diena, kad četri policisti manas meitiņas vardarbīgi izņēma no bērnudārza un aizveda uz krīzes centru, bija melnākā manā dzīvē. Raudāju un izmisuma pilna klīdu pa Rīgas ielām, jo nezināju, uz kuriem doties pēc palīdzības. Vairākas reizes zvanīju uz raidījuma "Bez tabu"

automātisko atbildētāju, un pēc dažām dienām mani uzmeklēja žurnāliste Skaidrīte Nitiša. Tagad varu teikt – man viņu atsūtīja pats Dieviņš, jo šajā laikā esam ļoti sadraudzējušas. Viņa piezvana katru dienu, apciemo manas meitenītes krīzes centrā un sniedz psiholoģisko atbalstu. Pēc sižetiem televīzijā Skaidrīte saņēmusi simtiem vēstule, kurās cilvēki jūt man līdzīgu sniedz atbalstu. Man zvanīja vairāki advokāti un juristi, kuri ir gatavi bez atlīdzības cīnīties par morālo kompensāciju un bērniem nodarīto traumu. Iespējams, vēlāk to arī darišu, taču pašlaik mana vienīgā vēlēšanās ir atgūt meitas.

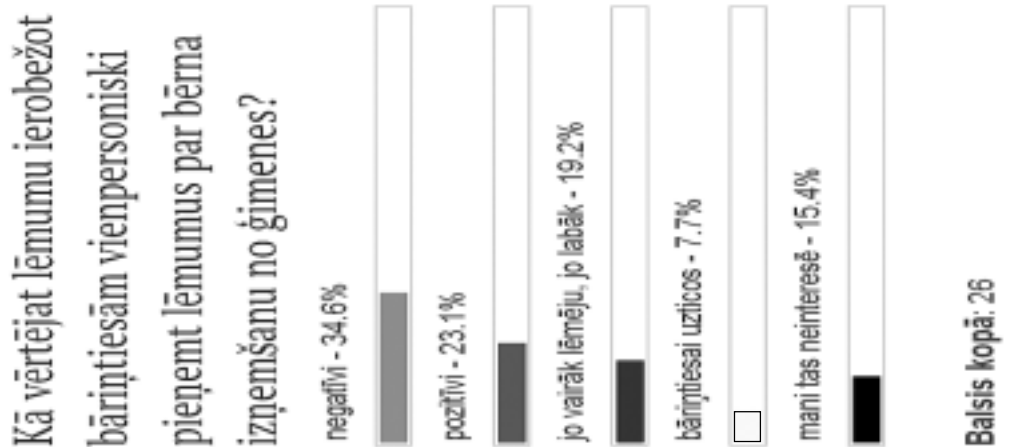
Manuprāt, pirms bāriņtiesa pieņem lēmumu izņemt bērnus no ģimenes, viņiem būtu jāpajautā pašiem bērniem, kāda ir reālā situācija. Elizabetei ir septiņi gadi, un viņa jau varētu pateikt, mājās kāds dara vai nedara pāri. Pie mums, krīzes centrā, ir māmiņa, kurai atņēmti bērni tikai tādēļ, ka brīdī, kad atnāca sociālais dienests, mājās bija antisemitāri apstākļi - netīra grīda! Un kas no tā visa ir lielākie cietēji? Bērni, kuri šajā situācijā ir visneaizsargātākie! Un kurš būs tas, kurš atbildēs uz jautājumu, kuru jau vairāk nekā mēnesi man katru dienu uzdod meitenītes: "Mammu, kāpēc mūs paņēma policija?" Kurš tas būs?!

Viedokļus uzklusija S.Karavoičika

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Īsumā

Gājiēnā. Anita Suharevska (priekšplānā) ar vīru Antonu uz Borisovu atbrauca no Madonas. Viņa pauda prieku, ka var būt kopā ar jaukajiem šīs puses ļaudīm un vēl ar četrām Anitām - Grīnbergu, Golovinu, Haritonovu un Kokoreviču.

Eva Dortāne ar kundzi cienjamos gadus - Bronislavu Kokoreviču. Bronislava aicina jaunatni strādāt savā zemītē, nebraukt prom uz citām valstīm par kalpiem. Viņa lūdzas, lai Dievs sargā un svētī Māras zemi.

Ierodas no Lietuvas. Goda vārtos Lidija Antanaite un Jozas Antanaitis no Viļņas. Jozas ir aizrautīgs vēsturnieks, viņu interesē dzimtas, ģenētika. Sākoties interneta laikmetam, viņš atrada, ka Marienhauzena ir senais Viļakas nosaukums, uzrakstīja e-pastu uz skolu. Liels bija viņu pārsteigums, ka uz e-pasta vēstuli atsaucās Silvija, Reģina Kokoreviča un Ināra Kokoreviča.

Pasākuma organizatore Silvija (no kreisās) ar vakara vadītājiem no Vectilžas. Silvija trešajā Kokoreviču saietā novēlēja visiem apzināties savas saknes, jo tie, kas tās zaudē, var pazust arī paši.

Tikšanās

Kokoreviči tiekas trešo reizi

Foto - no personīgā arhīva

28.jūnijā Vecumu pagasta Borisovā notika Kokoreviču dzimtu saiets. Viņiem šī bija jau trešā tikšanās.

Daudzas dzimtas gribētu tikties dzimtu salidojumos, bet nav neviena, kurš uzņemtos grūtos un atbildīgos organizatora pienākumus. Kokorevičiem ir paveicies, jo salidojums notiek jau trešo reizi. Šogad to rīkoja Vecumu pagasta iedzīvotāja Silvija Gorbačova, kuras dzimtais uzvārds ir Kokoreviča.

“No jūsu smaidiem, sirds siltuma ir palikušas siltākas šī nama sienas. Jūs strādājat tik dažādās darba vietās, dažādās nozarēs, un no tā var secināt, cik liels pienesums dots Latvijas tautsaimniecībai. Šodien aizmirsīsim par tituliem, amatiem, darbiem un pienākumiem - mums to šodien nav, bet mums ir tiesības izdzīvot, izspēlēt šo dienu priekā no sirds uz sirdi,” teica S.Gorbačova.

Kokoreviču saietu 28.jūnijā Borisovā apmeklēja cilvēki, kuriem ir uzvārds Kokoreviči. Tās ir sievietes, kuras ir dzimušas Kokorevičās, bet tagad ieprecējušās citās dzimtās. Saietu apmeklēja arī skolotājas Albīna Veina, Veneranda Medne, kuras Kokorevičus mācījušas vairākās paaudzēs. “Jo tālāk mēs aizejam no bērnības, jo vairāk gribam atgriezties tur, kur kārts mūsu šūpulis. Šodien esam sapulcējušies tie, kuri piedzimuši kā Kokoreviči, salaulātās ar Kokorevičiem, bērni, mazbērni, sābri, radi un draugi. Mans *vacīns* un *vacīte* mātes dzimtā ir Kokoreviči, manas mammas jaunības uzvārds arī ir Kokoreviča. Nāca atklāsme, ka arī manī rit kādas lāses no viņu asinīm. Mēs viens otram esam Dieva dāvana. Katrs esam Dieva acīs vērtīgs un milēts. Katrs viens otram vajadzīgs, tāpēc svētīsim viens otru”, vēlēja dzejniece Eva Dortāne (Genofeva Lakše).

Kokoreviču saietu apmeklēja atbalstītāji, draugi, arī Vecumu pagasta pārvaldes vadītāja Ligija Logina. Viņa atzina, ka ir patīss gods un prieks piedalīties trešajā Kokoreviču saietā. “Nezinu citu dzimtu Vecumu pagastā, kas būtu tik uzņēmīgi, lai organizētu šādas tikšanās. Tāpēc paldies Silvijai, kura uzņemas šo darbu. Novēlu izbaudīt vakaru, iepazīties ar radniekiem, nodibināt sakarus un šādu salidojumu atkārtot,” vēlēja Ligija Logina.

Iet caur sidraba birzi

Patriotiskie Kokoreviči uz saietu bija ieradušies ar T-krekliem, uz kuriem bija viņu uzvārds. Tādus T-kreklus varēja iegādāties pirmajā salidojumā. Kokoreviču saietā gājienu no estrādes uz tautas namu vadīja teātra grupa “Vakara naglas” no Vectilžas, kuras senais nosaukums bijis Veckokorevas. “Vakara naglas” aicināja iziet caur sidraba birzi, sniedza informāciju par dalībniekiem, organizēja nebēdīgas atrakcijas.

Vecākā saieta dalībniece bija 86 gadus vecā Bronislava Kokoreviča, kura ir dzimusi Kokoreviča un arī apprecējās ar vīru šādā uzvārdā. Viņas dzimtas mājas atrodas Rejevas ciemā, bet jau kopš 1994.gada Bronislava dzīvo dzīvoklī Semenovā, jo pēc vīra nāves vienai pašai bijis grūti tikt galā ar saimniecību. Kādreiz Rejevā dzīvojušas 22 saimes, tagad palikušas divas. Viņa apmeklējusi visus Kokoreviču saietus, jo šādas satikšanās ir svarīgas. “Nekur nav tik labi, kā savā dzimtenē. Ārzemēs esi kalps, bet dzimtenē saimnieks. Jaunie negrib zemiņi apstrādāt, bet, lai arī laukos ir grūti, smagi jāstrādā. Izaudzē dārzeņus, augļus, un būsi paēdis. Veikalā var nopirkt tikai ķimiju,” uzskata vecākā saieta dalībniece.

Ierodas pat no Lietuvas

Tālākie Kokoreviču dzimtas pārstāvji bija ieradušies no Lietuvas. Lidija Antanaite un Jozas Antanaitis šobrīd dzīvo Viļņā. Lidija un Jozas iepazinās tālajos Austrumos, Sibīrijā. Jozas noskatīja skaisto, sirsniņu Lidiju un lūdza kļūt par viņa sievu. Tā no tālajiem Austrumiem Lidija atgriezās uz dzīvi Baltijā. Lidijas mamma Jekaterina (īstajā vārdā Katra Kokoreviča, jo Krievijā visus vārdus krieviskoja) neko daudz nezināja par savas dzimtas saknēm, bet visu mūžu gribējusi tās noskaidrot. Viņai bija palicis atmiņā vārds Marnava, Marnauza. Mammas dzīves laikā tā arī neizdevās atrast informāciju par dzimtu. Sākoties interneta laikmetam, Jozas atrada informāciju un sūtīja e-pasta vēstules. “Mēs bijām ļoti laimīgi, kad saņēmām atbildes. Droši vien cilvēki nodomāja, ka esam pavisam traki, jo jau trešajā dienā pēc atbildes vēstules saņemšanas

atbraucām uz šejieni, neskatoties uz to, ka bija ziemas spelgonis,” atcerējās Lidija. Viņas vectēvs dzimis 1862.gadā. 2010.gadā, kad šeit notika Kokoreviču saiets, viņi salaulājās Viļakas pareizticīgo baznīcā. Tieši tajā pašā dienā, bet tikai pirms 120 gadiem, Eržepolē laulājās arī Lidijas vecvecāki. “Esmu pētījis Kokoreviču ģenētisko kodu. *Pa viriēšu līnijai* radu raksti aizved uz Somiju, citiem uz Viduseiropu. Visi Kokoreviči nav savā starpā radi”, emocionāli un aizrautīgi pastāstīja Jozas Antanaitis.

Bērniem jāzina savas saknes

Ineses Rēvaldes (dzimusi Kokoreviča) tēvs Anatolijs Kokorevičs nāk no Badenovas ciema. “Apmeklējām arī pirmo Kokoreviču dzimtas saietu. Kad Silvija aicināja piecelties kājās tos, kuri pasākumu apmeklē vairākas reizes, mani dēli negribēja celties. Var saprast, jo pirms septiņiem gadiem viņi bija mazi un teica, ka necelsies kājās, jo no tā neko neatceras. Dēlus uz saietu ņēmām ar bažām - baidījāmies, kā viņi iejutīsies kompānijā, kur daudz būs pieaugušo. Bērns ņēmām līdzi, lai viņi zina savas saknes, lai zina, kur atrodas vecmamma un vectēva dzimtene”, pastāstīja Inese Rēvalde. Daudzi dalībnieki, tostarp arī Inese, piebilda, ka ļoti patīk, ka šajā reizē visi dalībnieki sēž kopā pie viena galda. “Tas dod sajūtu, ka esam kā ģimene. Mēs nedalāmies pa ciemiem vai radu grupiņām, bet kavējamies atmiņās,” piebilda Inese Rēvalde.

Dodoties mājās, pasākuma dalībnieki izteica vēlēšanos tikties jau nākamgad.

KOKOREVIČU VIZĪTKARTE

- Viļakas novadā dzīvo 246 Kokoreviči, Vecumu pagastā 144 Kokoreviči.
- Populārākais vārds un uzvārds Vecumu pagastā ir Pēteris Kokorevičs. Kokoreviči ir mērķtiecīgi, sabiedriski, talantīgi.
- Pirmais salidojums notika 2007. gadā, otrais - 2010.gadā. Trešajā salidojumā piedalījās aptuveni 110 dalībnieki.

V.Zeltkalnes teksts un foto

Baltinavas novadā

“Amatnieku” kokzāģētavas otrā elpa

Baltinavas novada zemnieku saimniecība “Amatnieki” pēc kokzāģētavas renovācijas atsākusi taras ražošanu. Pirmās produkcijas kravas jau nodotas sadarbības partneriem.

“Šobrīd mums nav izvirzīts mērķis saražot pēc iespējas lielāku kubatūru zāģmateriālu. Kokzāģētavas strādnieki paralēli ražošanas procesam vēl apgūst jaunās ražošanas iekārtas, pielāgojot viena agregāta darbību otram. Tuvākajos mēnešos ražošanu plānojam kāpināt, līdz kokzāģētavā uzstādītie darbagaldi varēs darboties ar pilnu jaudu. Ražošanas apjoms varētu palielināties 3-4 reizes salīdzinājumā ar to, kāds tas bija līdz renovācijai,” stāsta saimniecības un kokzāģētavas īpašnieks GUNTARS BARTKEVIČS.

Zemnieku saimniecība “Amatnieki” ar kokapstrādi nodarbojas gandrīz divdesmit gadus - jau kopš 1996.gada, taču pēdējos divus gadus saimniecībā zāģēto produkciju neražoja. Ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu šajos divos gados saimniecībā notika kokzāģētavas renovācija.

Veicot mērķtiecīgus funkcionālus un tehniskus uzlabojumus, tapusi apkurināma ražošanas ēka. Kokzāģētavā uzstādīti jauni kokapstrādes darba galdi ar skaidu nosūkšanas cikloniem. Ražošanas process ir pārveidots un pilnveidots, ievērojot ergonomisko risku novērtēšanas metodes.

Jūnijā kokzāģētavas strādnieki, kuri līdz šim bija nodarbināti mežizstrādes darbos, atsāka darbu zāģētavā izmēģinājuma režīmā. “Ražošanas procesa uzsākšanas periodā agregātu darbībā atklājušās dažas darbības nianšes, kas nedaudz jāpamaina un jāpieslīpē, bet citādi jaunā kokapstrādes tehnika ir ļaudīga, droša un stabila,” secina kokzāģētavas vadītājs VIKTORS GRAUDUMNIEKS.

Gādāts par labiem darba apstākļiem

Renovējot kokzāģētavu, darīts iespējams, lai darba procesā strādniekiem būtu ērti darboties pie darba galdiem, brīvi un droši pārvietoties visā kokzāģētavas ēkā. “Maksimāli esam piedomājuši par ergonomiskajiem risinājumiem darba vidē, jo tie būtiski uzlabo darba vides kvalitāti, paugstina nodarbināto darbības, nodrošina ražošanas tehnoloģiju drošību, dodot nozīmīgu ieguldījumu saimniecības ilgtspējīgā un konkurētspējīgā attīstībā. Tas arī bija viens no svarīgākajiem uzstādījumiem, veicot ražošanas ēkas renovāciju - lai tā nelīdzinātos gaterim, kādi kādreiz darbojās katrā ciemā un kas iedzīvotāju acīs bija “pēdējā” darba vieta, kur cilvēks strādāja caurvējā, *pufaiķā* un noplīsušiem darba cimdkiem. Zāģētavas darba vidi esam sakārtojuši, lai strādnieku un iedzīvotāju acīs turpmāk tā būtu prestiža darba vieta, kur gribas un ir patīkami strādāt,” norāda zāģētavas īpašnieks. Ražošanas ēkā tagad ir izbūvēta atpūtas un pusdienu

Ražošanas process. Renovētajā kokzāģētavā ražošanas process norit raiti un strādniekiem ērtos apstākļos.

Gatavā produkcija. Kokzāģētavas īpašnieks Guntars Bartkevičs un kokzāģētavas vadītājs Viktors Graudumnieks pie saražotās produkcijas.

telpa, kur nepieciešamības gadījumā var rīkot seminārus. Ir ierīkots plašs un ērts sanitārais mezgls. Ēka ir apsildāma un arī ziemā zāģētavā būs komfortabli, patīkami un ērti darboties. Ēkas apkure notiek automātiskā režīmā. Ir uzstādīts šķeldas apkures katls, līdz ar to, izmantojot kokzāģētavas blakus produktu šķeldu, ievērojami samazinās apkures izmaksas. “Pieļauju, ka apsildāms taras ražošanas ceļš bijušajā Balvu rajona teritorijā, iespējams, ir pirmais,” saka Guntars.

Nodrošina produkcijas kvalitāti

Saražotās produkcijas noiets zāģētavas saimniekam un vadītājam bažas nerada. Zāģmateriālu iepirkuma tirgus ir stabils - pietiek arī ko zāģēt. Taras ražotnē pārsvarā pārstrādā lapu koku. Uzņēmējam ir līgums ar valsts akciju sabiedrību “Latvijas valsts meži” par ilgtermiņa cirsmu izstrādi, apaļkoku iespējams iepirkt arī no privātajiem mežu īpašniekiem.

Šobrīd galvenais ir ne tikai saražot lielus apjomus, bet arī nodrošināt zāģmateriālu kvalitāti. “Zāģētavas renovācijas procesā esam iegādājušies un uzstādījuši ripzāģus, kas ir augstas kvalitātes, strādā ļoti precīzi un spēj nodrošināt iepirkuma specifikācijās norādītos ģeometriskos izmērus. Agrāk strādājām ar lentzāģiem, kas nenodrošināja pietiekamu kvalitāti, arī zāģskaidām nebija realizācijas iespēju. Kopš Rēzeknē darbojas granulu ceļš, arī skaidas un šķelda ir tirgus produkts. Šobrīd *kocinieku* aprindās ir pat tāds atzinums, ka peļņu uzņēmumam nes

zāģskaidas un šķelda, bet pamatprodukcija reizēm mēdz aiziet *pa nullēm*,” stāsta zemnieks, kurš šajā biznesa nišā ir jau pieredzes bagāts uzņēmējs.

Citu produkciju ražot neplāno

Renovētajā kokzāģētavā arī turpmāk zāģēs taras dēlīšus. Cita veida zāģmateriālus vismaz tuvākajā laikā šeit ražot neplāno, lai gan mēdz teikt: nekad nesaki - nekad!

“Mūsu pamatnozare ir lauksaimniecība - graudkopība, pie tās arī paliksim. Bet bija laiks, kad saimniecībā zāģētavas darbība atbalstīja graudkopību, tad sējumu platības bija mazākas un lauksaimniecībā nācās ieguldīt vairāk. Šobrīd saimniecībā lauksaimnieciskā ražošana, pateicoties Eiropas atbalstam, ir attīstījusies, modernizējusies un devusi iespēju attīstīt un pilnveidot kokapstrādi. Mani priecē doma, ka, renovējot kokzāģētavu, ir iespēja vietējiem cilvēkiem dot darbu, vēl jo vairāk, ja esam to darijuši turpat vai divdesmit gadus. Tā mums gandrīz vai ir tāda kā goda lieta - turpināt uzsāktu, tikai jaunā kvalitātē,” uzskata Guntars.

Uzņēmējs atzīst, ka nevar arī paredzēt, kā turpmāk veidosies situācija lauksaimniecībā un kā kokapstrādē, ja lauksaimniecība vienmēr zināmā mērā ir pakļauta dabas kaprīzēm, lai gan par šo vasaru zemnieks nesūdzas. “Problēmas ir, bija un būs, bet tāpēc mēs arī strādājam, pilveidojamies un attīstāmies, lai tās novērstu un nepieļautu veidoties no jauna,” viņš secina.

Īsumā

Lauka diena zemnieku saimniecībās

Trešdien, 9.jūlijā plkst.11 Viļakas novada Šķilbēnu pagasta zemnieku saimniecībā “Kotiņi” un Baltinavas novada zemnieku saimniecībā “Riekstiņi” notiks Lauka diena, kuras gaitā interesenti varēs apskatīt un izvērtēt graudaugu un rapšu šķirnes, redzēt jaunāko fungicīdu un herbicīdu izmēģinājumus, lapu mēslojumu lietojumu. Zemnieku saimniecībā “Riekstiņi” izveidots rapšu lauks ar 13 rapšu šķirnēm. Interesenti kopā ar speciālistiem varēs izvērtēt, kura no šķirnēm ir piemērotākā mūsu reģionā. Pēc praktiskām sarunām paredzēta arī atpūta zemnieku saimniecības “Riekstiņi” atpūtas vietā.

Vēlas labiekārtot teritoriju

Baltinavas novada deputāti un pašvaldība ne reizi vien pārrunājuši jautājumu par autobusu pieturvietas apkārtnes labiekārtošanu, kas ir viena no ciemata centrālajām vietām. Realizējot projektu, netālu no autobusu pieturas ir uzstādīts novada informatīvais namiņš, kur ceļotāji, arī novada iedzīvotāji, varēs smelties informāciju par ievērojamākajām novada vietām. Plānots, ka namiņā atradīsies gan novada karte, gan apskatāmo objektu attēli, bet auto pietura gan nav plānota.

Informācijas namiņš. Jaunais informācijas namiņš ir vizuāli pievilcīgs. Namiņā jau laiku kavēja divi vietējie iedzīvotāji, kuri stāstīja, ka tā būs jaunā auto pietura un tādu pašu arī gribētu otrā laukuma malā, tā sakot - no kuras puses autobuss kursē, pie tās pieturas arī pietāj.

Bojā skatu. Autobusu pietura Baltinavā ar savu vizuālo izskatu bojā kopējo ainavu. Ko ar to iesākt? Autobusu pietura atrodas pašvaldības teritorijā, par tās likteni jālemj vietējai varai, - zināja stāstīt valsts akciju sabiedrības “Latvijas valsts ceļi” Balvu nodaļas vadītājs Uldis Matisāns.

Skolotāju un studentu vasaras kursi

No 27.līdz 31.jūlijam Baltinavā notiks skolotāju un studentu vasaras kursi “Vosorošana 2014”. Skolotāji un studenti pēc garā darba cēliena, piedaloties šajosursos, aicināti rast jaunas idejas, stiprināt latgalisko pašapziņu, dalīties pieredzē, satikt domubiedrus un vispār jaukus cilvēkus, kā arī atpūties un smelties spēku jaunam darba cēlienam. Šogad kursu galvenā tēma - novadmācības un latgaliešu valodas mācīšana skolās. Nodarbības notiks latgaliešu rakstu valodā, literatūrā, vasaras kursu dalībnieki kopīgi veidos mācību līdzekļus, notiks ekskursija pa Baltinavas novadu. Būs arī daudzveidīga atpūta. Nometnes dalībnieki uzzinās, kā veselīgi dzīvot, kā domāt labas domas. Nometnē piedalīsies lektori no Latvijas Universitātes, Rēzeknes Augstskolas, - pastāstīja Baltinavas vidusskolas direktors un viens no kursu vadītājiem un pasākuma organizatoriem Imants Slišāns.

Re, kā!

Filmējas mākslas filmā

Trīspadsmitgadīgajam balvenietim Kristeram Zelčam šī būs ļoti nozīmīga vasara, jo viņam radusies unikāla izdevība kļūt par kinoaktieri, atveidojot Zahara lomu režisora Viestura Kairiša topošajā filmā "Melānijas hronika". Filmā attēloti žurnālistes, rakstnieces un kultūrvēsturnieces Melānijas Vanagas grāmatā "Veļupes krastā" aprakstītie Staļinisma deportāciju laika notikumi. Piedāvājumu filmēties Kristers saņēma pagājušajā vasarā Aglonas svētceļojuma laikā. Tā ir puīša pirmā saskare ar aktiermākslu, jo nekad iepriekš viņš nav darbojies dramatiskajos pulciņos. Apliecināt savu varēšanu viņam nācās kinoprovēs, jo pretendenti uz Zahara lomu bija vairāki. Arī filmēties karstajā saulē, ne reizi vien atkārtotot vienu un to pašu epizodi, neesot nemaz tik viegli, - atzīst jaunais kinoaktieris.

Filmēšanas laukumā Kristers būs nodarbināts arī augustā, bet pagaidām daļu brīvā laika pavada Balvu Bērnu un jauniešu centrā, kur labprāt uzspēlē pingpongu, galda tenisu vai datorspeles. Viņš neslēpj, ka nupat iestājušos karsto laiku noteikti izmantos, lai peldētos un spēlētu futbolu, varbūt arī apciemotu tanti viņas lauku mājā.

Foto - I. Tušinska

Jaunais kinoaktieris. Lai gan Kristers negrasās nākotnē kļūt par profesionālu aktieri, viņš lepojas ar saviem panākumiem, kinoprovēs izkonkurējot pārējos piecus pretendentes uz šo lomu. Filmu "Melānijas hronika", kurā varēsīm vērot arī balvenieša tēlojumu, plānots pabeigt nākamā gada nogalē.

Īsumā

Būt zaļam ir forši!

No 9. jūnija līdz 15. jūnijam Viļakā norisinājās EKO nometne Viļakas novada bērniem un jauniešiem "Būt zaļam ir forši". Nometnes mērķis bija bērniem un jauniešiem veidot izpratni par vides aizsardzību un saglabāšanu, kā arī motivēt viņus aktīvi līdzdarboties vides aizsardzībā.

Pirmdien nometnes dalībnieki iepazinās un piedalījās saliedēšanās aktivitātēs, kā arī darināja nometnes karogu. Lai saprastu, ka atkritumus var pielietot arī interesantās aktivitātēs, jaunieši izgatavoja atribūtiku sporta spēlēm no plastmasas pudelēm, kartona, koka un dabas materiāliem. Otrdien nometnes dalībnieki devās uz Žiguriem, lai apmeklētu Annas Āzes meža muzeja privātkolekciju, pabūtu mežā un iepazītos ar meža tehniku, klausītos aizraujošajā Annas stāstījumā par cilvēka pēdām mežā un noslēgumā dotos piknikā.

Trešdien jaunieši apmeklēja Latvenergo Efektivitātes centru, kurā ieguva jaunas zināšanas par energoresursu taupīšanu un optimizēšanu, pabija arī pie jūras un apmeklēja Jūrmalas brīvdabas muzeju, kur iepazīnās ar zvejnieka sētu un tai raksturīgajām ēkām - dzīvojamā māju, klēti, tīklu šķūni, zivju kūpinātavu, pirti un citām būvēm. Jaunieši apskatīja enkuru un zvejas laivu kolekciju, koka zvejas motorkuģi "Marts" un zvejas kuģi "Undīne", kā arī lielāko virvju vīšanas rīku materiālu un paraugu kolekciju Latvijā.

Ar nolūku iepazīt otrreizējās pārstrādes iespējas, ceturtdien un piektdien jaunieši piedalījās radošajās darbnīcās - strādāja ar tekstila un papīra materiāliem. Izgatavotās rotaļlietas no tekstila un papīra nometnes dalībnieki nolēma dāvināt Viļakas pirmsskolas izglītības iestādei.

Sestdien, Sporta dienā, jaunieši piedalījās pašu organizētās orientēšanās sacensībās un "zaļā sporta" aktivitātēs, kā arī izveidoja bukletu "Dzīvo atbildīgi!", kurš aicinās arī citus jauniešus saudzēt dabu un taupīt dabas resursus. Bet svētdien nometnes dalībnieki veidoja fotoizstādi "Kopā būšanas prieks vairo atbildību", kurā atskatījās uz kopā aizvadīto patīkamām emocijām un notikumiem bagāto nedēļu.

Aktuāli

Vasaras brīvlaiku izmanto dažādi

Skolēnu vasaras brīvlaiks rit pilnā sparā. Balvu pilsētas jaunā paudze brīvo laiku izmanto ne tikai atpūšoties, bet arī pelnot naudu skolas izdevumiem, apgūstot jaunas iemaņas kursus un aktīvi sportojot.

Izmanto izdevību nopelnīt

Daudzi Balvu novada bērni arī šogad izmanto pašvaldības sniegto iespēju nopelnīt, 2 nedēļas strādājot dažādās pašvaldības iestādēs.

Balvu Valsts ģimnāzijas šī gada absolvente Evita Mičule jūnijā paguva gan noslēguma eksāmenus nokārtot, gan izlaidumu nosvinēt, gan divas nedēļas nostrādāt Balvu Centrālajā bibliotēkā. Jauniete noformēja bibliotēkas telpas un logus. "Darbs nebija grūts. Ļoti patika nodarboties tieši ar dekorēšanu, jo esmu pabeigusi mākslas skolu," atzina Evita. Tautjāta par atlikušās vasaras plāniem, meitene neslēpa, ka pirms dokumentu iesniegšanas kādā no augstskolām labprāt vēl kaut kur pastrādātu. Arī augstskolas izvēle viņai vēl nebija īsti skaidra. "Ieceru ir daudz, bet pirms tam gribētos uzzināt pārbaudījumu rezultātus," apgalvoja jauniene.

Balvu Valsts ģimnāzijas skolniece Zanda Reimandova, kura rudenī uzsāks mācības 9. klasē, šovasar algotu darbu strādāja pirmo reizi un ļoti priecājās par izdevību nopelnīt. Pirmajās vasaras nedēļās viņas pienākumos ietilpa puķu dobjū ravēšana pie Balvu pamatskolas un citi sīki apkārtnes sakārtošanas darbi. Lai gan meitene dzīvo pilsētā un ar dārza darbiem ikdienā agrāk nebija saskārusies, par grūtībām viņa nesūdzējās. Kur iztērēs pirmo pašas nopelnīto naudu, Zanda pagaidām nebija izlēmusi - vajadzību un vēlmju esot pietiekami daudz. Savukārt atlikušos vasaras daļu Zanda plānoja atpūsties un baudīt silto laiku. "Satikšos ar draugiem, peldēsimies, brauksim ar riteņiem, spēlēsim bumbu," tradicionālās jauno pilsētnieku vasaras izklaides uzskaitīja jauniene.

Ar to, ka bērns vasaras brīvlaikā var nopelnīt, apmierināti arī skolēnu vecāki. Balvu Amatniecības vidusskolas 8. klases skolēna Andreja Tihomirova mamma Iluta Tihomirova priecājas, ka dēls izmantoja iespēju divas nedēļas strādāt bērnudārzā "Sienāzītis", kur palīdzēja dažādos saimnieciskajos darbos. "Nopelnītā būs viņa kabatas nauda, jo augustā kopā ar deju kolektīvu "Rika" Andrejs dosies koncertēt uz Poliju. Vasarā apciemosis arī radus Liepājā, kur Andrejs piedalīsies angļu valodas nometnē," šīs vasaras plānus atklāja zēna mamma. Viņa bija pārliecināta, ka pilsētas bērniem vasarā ir diezgan grūti atrast lietderīgu nodarbošanos brīvā laika aizpildīšanai. Turpretim viņas dēlam tā neesot problēma, jo ģimene dzīvo laukos un Andrejam ir savi pienākumi, kas ikdienā jāpilda.

Peldas, sauļojas, spēlē futbolu

Beidzot sagaidījuši karstu un saulainu laiku, daudzi mazie balvenieši kopā ar vecākiem vai vecvecākiem dienas lielāko daļu pavada peldvietās pie ezera vai

Foto - I. Tušinska

Cenšas glābt lāci. Šobrīd Ēriks Kanaviņš un Juris kopā ar pārējiem sešiem kursu dalībniekiem mēģina glābt koka lāceni, kurā iemetusies trupe un savu mājvietu iekārtojušas skudras. Ē. Kanaviņš atzīst - lai arī visu par kokapstrādi dažu mēnešu laikā iemācīt nav iespējams, viņš centīsies radīt vismaz interesi par šo arodu.

Foto - I. Tušinska

Spēlē futbolu. Brāļi Kirils un Jerofejs no Rīgas vasaras brīvlaikā cieto pie vecmāmiņas un vecvecmāmiņas Balvos. Viņu lielā kaislība ir futbols. Lai uzspēlētu iemīļoto spēli, puikas labprāt izmanto laukumu pie Balvu pamatskolas. Puīši ar interesi seko arī pasaules futbola čempionāta norisēm. Tā kā Rīgā brāļi trenējas džudo ciņā, arī vasaras brīvlaikā Balvos viņi uzturēs fizisko formu, apmeklējot klasiskās ciņas treniņus Balvu pamatskolas sporta zālē.

upes. Bolupes krastā sastaptais četrgadīgais rīdzinieks Bruno Bukšs pirms pāris dienām ieradies cimos pie vecmāmiņas Veras Balvos, kur grasās pavadīt jūliju un augustu. Mazais pilsētas viesis vēl nav īsti iejuties jaunajā atmosfērā, taču vecmāmiņa nešaubās, ka atlikušajos divos vasaras mēnešos puika noteikti iepazīs jaunus draugus un lieliski pavadīs laiku. Zēna vecmāmiņa Vera ir pārliecināta, ka Bruno Balvos patiks. Viņa vien vēlētos, kaut Bolupitē būtu ierīkota seklāka peldvieta maziem bērniem: "Dienā tagadējā peldvietā diezgan strauji sākas dziļums, turklāt upes dibens noklāts ar dziļām dūņām un jāuzmanās, lai neuzkāpj kādai stikla lauskai, tāpēc mazdēls te peldas nelabprāt."

Arī Kokoreviču ģimene kopā ar dēlu Ņikitu saulaino pirmdienas ritu pavadīja pludmalē. Vienpadsmitgadīgais Ņikita pastāstīja, ka vasaras brīvlaiku galvenokārt izmanto futbola treniņiem, jo ar šo populāro spēli nopietni nodarbojas jau 4 gadus. Zēns aktīvi seko arī pasaules futbola čempionātā notiekošajam, turot īkškus par Brazīlijas izlasi. Šovasar Ņikita kopā ar vecākiem paguvis pacieņoties arī Rīgas jūrmalā, bet atlikušo vasaras daļu plāno pavadīt Balvos, atpūšoties un palīdzot vecākiem mājas darbos.

Pilnveido kokapstrādes prasmes

Šī gada Balvu Valsts ģimnāzijas absolvents, deviņpadsmitgadīgais Juris Circens šovasar izmanto Nodarbinātības Valsts aģentūras sniegto iespēju iesaistīties kokapstrādes kursos, ko vada Ēriks Kanaviņš. "Apgūstam kokapstrādes pamatus. Mācāmies par koksnes šķirnēm, kā novērst tehniskos un mehāniskos koksnes bojājumus, aiztaisīt plaisas..." dažus no jau apgūtajiem tematiem atklāj jauniets. Kokapstrāde Jurim labi paveicās jau skolā - Zigfrīda Lielbārža vadītajās mājturības stundās viņš aizvien saņēma teicamas atzīmes. Puišis neslēpj, ka kursi palīdzēs attīstīt skolā apgūtās iemaņas, kas vēlāk noderēs arī turpmākajā dzīvē. Jau tagad puīša mājas rotā viņa virpotie svečturi, bet savulaik Jura rokām izgatavotās koka "Oskara" statuetes pasniedza arī kādā no ģimnāzijas pasākumiem. Kaut gan kokapstrādi Juris uztver tikai kā hobiju, viņš uzskata, ka darboties ar koku jāprot ikvienam vīrietim. Par savu nākamās profesijas izvēli jauniets izsakās noslēpumaini, neatklājot arī augstākās mācību iestādes, kurā pirmdien iesniedza dokumentus, nosaukumu.

Lappusi sagatavoja I. Tušinska

Saruna

Kā sviests starp divām maizes rikām

Balvenietis, SIA "ALTAS" valdes priekšsēdētājs **ĒVALDS ABDULAJEVS**, pieder tiem cilvēkiem, kuri ilgus gadus aizvadījuši vienā darba vietā un savā profesijā. Mūsdienās ar darba veterāniem neļepojas un par viņiem mēdz izteikties ne visai glaimojoši: ak, šausmas! Tik ilgi vienā darbā! Ir nu gan aizsēdējies, jo tagad darbu pieņemts mainīt ik pēc vairākiem gadiem un darīt pavisam ko citu, nevis to, ko esi mācījies. Ēvalds ir uzņēmējs, viņa darba diena lielākoties paiet uz rītiem, rutīnas nav! Bet pārmetumi par ilgi nostrādātiem gadiem vienā darbā arī būs nevietā. Uzņēmējs ir atbildīgs par savu uzņēmumu, ja vien vēlas to saglabāt. Vienīgais un negrozāmais fakts Ēvalda biogrāfijā ir tas, ka viņš bija un joprojām ir tirgotājs.

Cik liela ir uzņēmuma SIA "Alta S" saimniecība?

-Uzņēmumam "ALTA S" Alūksnē pieder aptuveni 50-60 procenti no bijušās patērētāju biedrības īpašumiem, kā arī daļa no biedrības īpašumiem bijušajā Balvu rajonā. Lielākoties tie ir lauku veikali. Arī strādājam tajos pašos virzienos, kā agrāk, pastāvot kooperācijai - tirdzniecība, maizes ražošana, sabiedriskā ēdināšana, transporta - loģistikas pakalpojumi, ir mums arī sava vairumtirdzniecības bāze.

Atgādiniet, kas bija patērētāju biedrība?

-Vecākā paaudze labi zina, kas bija patērētāju biedrība, bet jaunās paaudzes cilvēkiem to var paskaidrot tā: tas bija laiks, kad ciemā vai mazpilsētā atradās tikai viens veikals, tirdzniecībā nebija konkurences un Latvijā nebija lielveikalu, kas pieder ārvalstu kapitālam.

Latvijā ir daudz tādu uzņēmumu, kas izveidojušies, saglabājot bijušo patērētāju biedrību īpašumus, arī darba vietas un cilvēkus? Kā jums tas izdevās?

-Nav daudz - iespējams četros, piecos bijušajos rajonos. Privatizācijas gaitā bijušās patērētāju biedrības sadalījās, jaunie īpašnieki īpašumus pārdeva tālāk, un tamlīdzīgi. To vietā radās jauni uzņēmumi. Problēma bija kooperācijas likuma dēļ, tādēļ arī viss aizgāja *pa burbuli*. Arī ēku un darbinieku liktenis veidojās dažādi, daudzi nokļuva bezdarbniekos un bija spiesti meklēt darbu ārzemēs. Alūksnes patērētāju biedrības mērķis bija saglabāt to, kas izveidojies. Kolektīvs bija labs, cilvēki prasmīgi sava darba pratēji. Liela daļa no viņiem vēlējās palikt un strādāt tur, kur strādāja. Un mums tas izdevās. SIA "Alta S" ir 36(!) īpašnieki, kas ir bijušie patērētāju biedrības paju biedri, viņi savas daļas var pārdot, taču uzņēmuma īpašums ir nedalāms - tā noteikts statūtos, kas arī bija viens no priekšnosacījumiem, kas ļāva uzņēmumu saglabāt.

Vai pastāvošais uzņēmuma

Dzimis Lauvas zīmē. Ēvalds Abdulajevs ir dzimis Lauvas zīmē. Lauvas ir izteikti vadītāji un līderi, viņi ir autoritātes savas profesijas pārstāvju vidū. Lai vēl kāds saka, ka horoskopi ir blēņas!

modelis ļauj sekmīgāk noturēties konkurences tirgū?

-Pamatā esam tirdzniecības uzņēmums, un noturēties starp konkurentiem ir grūti, jo ar tirdzniecību tagad nodarbojas ļoti daudzi. Kā mēdzu sacīt, - esam kā sviests starp divām maizes rikām, kuru spiež no abām pusēm. Lielie spēlētāji, veikalu tīkli spiež ar lielo apjomu, bet mazie uzņēmēji ar to, ka bieži vien viņiem ir *kreisais* bizness un viņi nemaksā PVN. Bet mēs esam pa vidu, kā sviests starp divām maizes rikām, un, ja sviestu stipri saspiež no abām pusēm, tad ko tas dara - tas iztek!

Pirms Līgo svētkiem atvērāt jaunu veikalu Viļakā. Cik viegli vai grūti tas nācās?

-Katrā ziņā viegli tas nebija, bet savas veikala telpas paliek savas. Iepriekš telpas irējām no īpašnieka, līdz ar to bija arī dažādas problēmas. Gribējās arī, lai Viļakas pilsētas un novada iedzīvotājiem ir kaut kas plašāks, modernāks, jo viņi ir to pelnījuši. Arī pats esmu nācis no Viļakas, visa mana dzīve ir saistīta ar šo vietu. Man par Viļaku sāp sirds. Jaunā veikala platība ir 600 kvadrātmetru, tajā tagad atrodas arī pasts, aptieka, par ko esam vienojušies ar minēto uzņēmumu vadību. Arī cenu un sortimenta politika veikalā ar laiku, kad būsim iestrādājušies un iejutušies jaunajās telpās, mainīsies. Jau tagad sākam tirgot akcijas preces, dodot atlaides augļiem, dārzeņiem. Jo būs lielāks apgrozījums, jo preces būs lētākas. Veikalā ir konditorejas cehs, kur cep maizītes, picas un gatavo citus konditorejas izstrādājumus. Viļakā dodam darbu 14 cilvēkiem. Plus vēl bijušā Balvu rajona teritorijā uzņēmumam ir veikali Žiguros, Rekavā, Bērzpilī, Rugājos, Tilžā, Kubulos, Balvos.

Kādu precī tirgojat uzņēmuma veikalos?

-Rūpniecības preces, protams, ir tikai ārzemju, jo Latvijā savas rūpniecības nav, taču pārtikas preces ar nelieliem izņēmumiem lielākoties ir vietējo ražotāju. Veikalu tīklu, sabiedrisko ēdināšanu nodrošinām ar sava uzņēmuma kulinārijas produkciju - gaļu, desu, kūpinājumiem. Tirgojam pašu maizes ceptuvē cepto maizi. Uzglabāšanai tradicionāli, jau kopš

patērētāju biedrības laikiem, sagādājam augļus un dārzeņus, ko iepērkam no mazajiem ražotājiem, dodot iespēju nopelnīt arī viņiem. Katru gadu sava uzņēmuma vajadzībām iegādājamies aptuveni 40 tonnas kartupeļu, bietes, burkānus, ābolus, kāpostus. Kāpostus arī skābējam, kā senos laikos. Kartupeļus iepērkam no zemniekiem Bauskas, Rēzeknes un Madonas novadā, bet ekoloģiski audzētus ķiplokus no saimniekiem Balvu pusē, ābolus - no Viļakas dārzkopjiem.

Cik darbinieku strādā uzņēmumā?

-Kopskaitā uzņēmumā Balvos un Alūksnē strādā 300 darbinieki. Esam vieni no lielākajiem nodokļu maksātājiem Alūksnē un arī Vidzemes reģionā. Par to mūs arī godina, bet citi uzņēmēji pavēl mani *uz zoba*. Viņi saka: ko tev tas dod?! Tev ir diplomu pie sienas, bet mums nauda kabatā. Tā, lūk!

Esat profesionāls tirdzniecības darbinieks. Kā nokļūvat šajā sfērā?

-Tirdzniecībā strādāju vairāk nekā četrus gadus desmitus. Kādreiz patērētāju biedrības pašas sagatavoja sev darbiniekus, apmācot tos uz vietas. Šādos kursos turpat Viļakas patērētāju biedrībā iestājos arī es. Apguvu grāmatveža palīga arodu. Vēlāk mani iecēla par sagādes kantora vadītāju, strādāju Balvos, bet no 1995. gada par patērētāju biedrības vadītāju Alūksnē. Praktiskā ceļā apguvu to, kas man darbā ir nepieciešams. Man bija labi skolotāji - Marija Bite, Marjans Pužulis. Protams, situācija valstī un tirdzniecības jomā ir mainījies - agrāk pircējs bija laimīgs, ja vispār kaut ko varēja nopirkt, tagad pircējs izvēlas tirgotāju, kurš piedāvā zemāku cenu un labākas kvalitātes preci. Nav svarīgi, vai tas ir lielveikals, mazais vai vidējais tirgotājs.

Ko darāt brīvajā laikā?

-Esmu mednieks Vecumu mednieku kolektīvā, ko vada Alberts Draviņš. Man patīk arī makšķerēt.

Kas esat pēc horoskopa?

-Esmu dzimis Lauvas zīmē, laikam tāpēc arī celtnieki pie jaunā veikala Viļakā ir uzstādījuši atpūtas soliņus ar lauvas galvām - nez kur viņi tos atrada, kaut gan mums bija vienošanās par pavisam citiem, modernākiem soliēm.

Īsumā

Uz ceļiem notiek neliela apjoma darbi

Šogad ceļu remontam mūspusē piešķirtie līdzekļi ir nelieli. Šajā gadā ir plānota ceļa virsmas apstrāde divos objektos: Balvi - Kapūne (no 10 līdz 13 kilometram), kas jau paveikta, un ceļa Dubļeva - Cērpene virsmas apstrāde (no 9,85 līdz 15,45) kilometram. "Nepilna kilometra garumā šajā ceļa posmā, kas ir ļoti bedrainis, neseno uzlika asfaltbetona izlīdzinošo kārtu, tādēļ virsmas apstrādi varēs veikt tikai aptuveni pēc mēneša - jūlija beigās vai augusta sākumā," pastāstīja valsts akciju sabiedrības "Latvijas valsts ceļi" Balvu nodaļā.

Ņemot vērā to, ka šovasar ir lietains laiks, nepieciešams sekot līdzi arī ūdens atvades sistēmas darbībai uz ceļiem. Uz ceļa Pleševa - Čilipīne - Kudreva ceļu uzturētāji aptuveni 2,5 kilometru garumā tīra ceļmalas grāvjus. Lai uzlabotu ūdens atvades sistēmu, ceļmalas grāvjus tīra arī uz ceļa Tilža - Baltinava, no Lutēnu purva līdz Baltinavai. Sakarā ar ražošanas darbiem purvā paredzēts arī nedaudz uzlabot ceļa segumu. Jāpiebilst, ka raizes ceļiniekiem šogad sagādā arī lūstošie koki, kas gāžas uz ceļiem katras mazākās vētras laikā.

Klāj asfaltbetona izlīdzinošo kārtu. Pirms nedēļas uz Dubļevas - Cērpēnes ceļa, kas Balvu pusē tiek uzskatīts par vienu no sliktākajiem, ceļinieki klāja asfaltbetona izlīdzinošo kārtu, pie tam ļoti īsā posmā.

Iespēja

"Vasara Pededzes plāvā"

Dabas aizsardzības pārvalde sadarbībā ar Ziemeļvidzemes putnu pētniecības biedrību aicina piedalīties dabas izziņas pasākumā "Vasara Pededzes plāvā" šī gada 16.jūlijā, kura laikā dalībniekus iepazīstinās ar bioloģisko daudzveidību palieņu plāvā un tās apkārtnē.

Laikā no plkst. 15.00 līdz 18.00 interesenti dosies dabas izziņas pārgājienā, mācīsies atpazīt plāvās sastopamos augus un putnus. Plkst. 19.00 baudīs augu tējas un pārrunās dabai draudzīgas uzvedības un saimniekošanas jautājumus (pie vecās Litenes mežniecības ēkas). Būs iespēja uzzināt visu par pareizu putnu būru izgatavošanu un izvietošanu. Pēc plkst.20.00 mēģinās saklausīt un atpazīt nakts putnu balsis. No plkst. 23.00 iepazīs nakts tauriņus un sikspārņus Litenes parkā.

Pasākumu vadīs Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieki Guntis Akmentiņš, Regīna Indriķe un Sanita Putna, kā arī Ziemeļvidzemes putnu pētniecības biedrības vadītājs Elvijs Kantāns. Dalībniekiem līdzī ieteicams ņemt binokļus, putnu noteicējus, augu noteicējus, laika apstākļiem piemērotu apģērbu un ērtus apavus.

Pulcēšanās pasākuma pēcpusdienas daļai paredzēta Litenē pie bijušās Litenes mežniecības. Iebraucot Litenes centrā būs norāde - uz Liepavotu. Sekojiet šai norādei, un pēc 50 metriem nonāksiet pasākuma norises vietā. "Pulcēšanās tauriņu nakts pasākumam plkst. 23.00 pie bijušās Litenes mežniecības," informē Dabas aizsardzības pārvaldes vecākā valsts vides inspektore Regīna Indriķe. Par dalību pasākumā lūgums paziņot līdz 15.jūlijam, zvanot pa tel. 29139677 (Regīna), 26264611 (Elvijs).

“Eima, eima!” vieno dej

Trīs dienas mūspusē pašdarbnieki no piecām valstīm izdejoja nu jau trešo Starptautisko tautu deju festivālu “Eima, eima!” Šogad festivāla koncerti notika Rugājos, Balvos, Viksnā, Balvu pansionātā un Viļakā, kur dejot prasmi apliecināja 18 mūspuses deju kolektīvi, 2 vieskolektīvi no Latvijas un 7 vieskolektīvi no Polijas, Nīderlandes, Krievijas un Norvēģijas.

Rugājos. Festivāla ieskaņu koncertu atklāja Rugāju novada dejotāji. Novada domes priekšsēdētājas vietnieks Andris Leons, uzrunājot klātesošos, uzsvēra, ka cilvēkus, kuri piedalās festivālā, vieno dejas: “Deja ir senču atstāts vērtīgs mantojums. Tā ir valoda, ko saprot visi!”

Pārsteidz poļu jauniešus. Deju grupa “Rapsodija” skatītājus pārsteidza gan Rugājos (foto), gan Balvos. Jāpiebilst, ka repertuārs atšķirās, jo, piemēram, tikai rugājiešiem bija iespēja noskatīties amizantu jauniešu deju, kurā katra dejotāja iejutās apkopējas lomā.

Ciemiņi no Nīderlandes. Internacionālā deju grupa “Hai la Joc” no Nīderlandes uzstājās gan Rugājos (foto), gan Viksnā, gan Balvos un Viļakā. Grupas nosaukums aizgūts no rumāņiem un tulkojumā nozīmē ‘nāc un dejo ar mums’.

Baltinavieši. Festivālā “Eima, eima!” piedalījās visu mūsu Ziemeļlatgales četru novadu pašdarbnieki, tostarp baltinavieši (foto).

Ciemiņi no Latvijas. Gājienā omulīgi jutās arī attālākie Latvijas dejotāji, tostarp Krustpils kultūras nama senioru deju kolektīvs “Krustpiliētis”.

Viksnā. Viksnas pagasta deju kopa “Piesitiens” pirms koncerta steidza nofotografēties, kā arī satevās rokās un sastājās aplī, novēlot sev iedvesmu un labu izdošanos.

Pirmo reizi festivālā. Balvenietes Amandas Āboltiņas (1 gads 1 mēnesis) mamma Sintija zināja teikt, ka meitiņai šis ir pirmais festivāls, kurā viņa sper savus pirmos deju soļus.

Uzrunu sāk latviešu valodā. Žukovas novada pašvaldības mērs Ježijs Žuravičs, sākot uzrunu, latviešu valodā teica: “Mūsu dārgie draugi”, par ko izpelnījās vētrainus skatītāju aplausus. Viņš atgādināja, ka šī gada 17.maijā Žukovas un Balvu novada pašvaldības parakstīja Sadarbības līgumu: “Šajā vēsturiskajā mirklī kopā ar mums bija leģendārais bijušais Polijas prezidents un Nobela Miera prēmijas laureāts Lehss Valensa.”

Balvu pansionātā. Deju pāris Antons un Anna no Pleskavas Balvu pansionāta iemītniekus priecēja ar krievu tautu dejām.

Arī es gribu dancot! Rīdziniece Agate Simane (3,5 gadi) Balvos ieradās apskatīties, kā danco viņas vectēva brālis Valdis Simanis. Skatījās, skatījās, līdz saprata, ka arī pats grib dancot.

otājus no piecām valstīm

Gājiens. Šī šogad jau bija trešā, tā teikt, parāde Balvu centrālajā ielā. 31.maijā balveniešus un pilsētas viesus priecēja 19. bērnu tautu deju festivāla "Latvju bērni danci veda" dalībnieki, bet 8.jūnijā mūs pārsteidza garas motociklistu kolonnas.

Muzikanti. Nīderlandi festivālā pārstāvēja deju grupa "Hai La Joc", kā arī orķestris "Fervedunsje" (foto). Viļakas novada pašvaldības speciāliste Vineta Zeltkalne, kura pavadīja grupu visas trīs dienas, zināja stāstīt, ka ciemiņi Latvijā ieradās ar diviem transportlīdzekļiem – mikroautobusu un lidmašīnu: "Daļa kolektīva brauca ar busiņu, jo instrumentu pārvadāšana lidmašīnā ir ļoti dārga."

Mazākie dejotāji. Pleskavas apgabala deju ansambļa "Ruskiye uzori" mazākie dejotāji Viļakā apliecināja, ka svarīgākā pasaulē ir draudzība.

Abpusējs prieks. Jauks garstāvoklis sestdien Balvos bija gan skatītājiem, gan dejotājiem. Kā nu ne, ja ārā bija jauks laiks.

Uzdāvina tulpi. Viļakā kāda dejotāja no Nīderlandes uzdāvināja tulpi Oskaram Rēvaldam. Skatītāji jokoja, ka Oskars rīkojās kā krietns vīrs, jo uzreiz ziedu atdāvināja sievietei Inesei, lai, tā teikt, neiznāktu pārpratus.

Soliste. Balvos un Viļakā Jana Krilova no Pleskavas apgabala veldzēja skatītāju sirdis ar krievu dziesmām.

Svētku režisore. Festivāla režisori Ilgu Oplucāni varēja sastapt gan Rugājos, gan Balvos, gan arī Viļakā. Šķiet, ka lielkoncerta "Es nedēļu izdejoju" programma atbilda viņas pārliecībai, ka katra diena nāk pretī kā svētki.

Pārsteidz Viļakas novada ļaudis. Tikai Viļakas novada ļaudīm un ciemiņiem bija iespēja vērot Tonje Lieberg no Oslo (Norvēģija) flamenko deju brīvdabas estrādē. Balvos viņa ierobežotā interesentu lokā sniedza meistarklasi.

Šķiet, vīri bija sajūsmā! Skatītājus sajūsmināja deju kolektīva "Rapsodija" no Polijas priekšnesumi, kur jaunietes iejutās dažādos tēlos, nomainot vienu skatuves tērpu pēc otra. Jāpiebilst, ka viscītīgāk poliešu dejas fotografēja stiprā dzimuma pārstāvji...

Epilogs. Lielkoncerts Balvos noslēdzās ar salūtu un jestrū garstāvokli.

Jaundzimušie

Būs precīza meitene. 21.jūnijā pulksten 23.53 piedzima meitenīte. Svars – 3,110kg, garums 53cm. Meitenītes mammai Montai Strautiņai-Girai no Alūksnes šis ir pirmais bērniņš. Monta priecīga teic: “Mūsu vēlmes piepildījušās. Ar vīru Oļegu sapņojām, ka pirmā varētu būt meitiņa, bet pēc tam varētu domāt arī par puiku. Gaidāmā bērniņa dzimumu uzzināju piektajā grūtniecības mēnesī, bet līdz tam brīdim nezin kādēļ biju pārliecināta, ka gaidu puiku.” Jaunā māmiņa stāsta, ka jaundzimušo sauks par Kristiānu – šādu vārdu topošie vecāki savai atvasītei izvēlējušies labu laiku pirms viņas nākšanas pasaulē. “Šķirstījām kalendāru un skatījāmies vārdus, līdz atrādām to īsto. Vārds Kristiāna abiem ar Oļegu iepatikās uzreiz, tādēļ citus variantus nemaz vairs nemeklējām,” skaidro Monta. Viņa smaidot teic, ka mazulīte stingri ievēro noteikumus jau kopš dzimšanas, jo piedzima precīzi ārstu noliktajā datumā. “Būs mums precīza meitene!” teic jaunā māmiņa. Monta stāsta, ka pirmais par Kristiānas dzimšanu uzzināja Oļegs, kuram viņa īsi pirms pusnakts aizsūtīja īsziņu ar meitiņas dzimšanas datiem. Jau pēc pāris stundām laimīgais tētis bija Balvos, lai apciemotu savas meitenes. “Ieraugot meitiņu, Oļegam pat asariņa nobira – viss notika, kā pienākas,” teic jaunā māmiņa.

Ģimenes apspriedē jaundzimušo nolēmj saukt par Jolantu. 22.jūnijā pulksten 2.41 piedzima meitenīte. Svars – 2,950kg, garums 52cm. Meitenītes mammai Andželai Rapša no Gulbenes novada Beļavas pagasta stāsta, ka šis ir viņas otrais bērniņš: “Šoreiz visi mūsu ģimenē gaidīja meitiņu, pat trīspadsmitgadīgo brāli Aleksi ieskaitot. Taču gaidāmā bērniņa dzimumu uzzinājām tikai īsi pirms dzemdībām. Pati gan visu grūtniecības laiku biju pārliecināta, ka arī otrais būs dēls, jo visas pazīmes bija tādas pat, kā gaidot Aleksi. Turklāt izteikti garšoja sāļi un stipri ēdieni.” Taču izrādījās, ka visas šīs pazīmes bijušas maldīgas, jo 22.jūnijā (divas dienas pirms medicīniskā noliktā dzemdību datuma) pasaulē nāca maza un smalka meitenīte, kuru vecāki nosauca par Jolantu. “Meitiņas vārds tapa kopīgā ģimenes apspriedē, kurā piedalījās gan vīrs Andris, gan Aleksis. Vienojāmies, ka mazulīti sauksim par Jolantu, tādēļ citu vārda variantu pat nemeklējām,” stāsta nu jau divu bērnu mamma. Andžela teic, ka šī gada Jāņu dienu viņai noteikti paliks atmiņā ar to, ka pirmo reizi dzīvē šie svētki pavadīti slimnīcas palātā. “Taču tas nemaz nebija tik traki, kā varētu šķist, jo visu manu brīvo laiku lieliski kavēja mūsu mazulīte,” smaidot piebilst Andžela.

Piepilda bērības sapni. 20.jūnijā pulksten 9.15 piedzima meitenīte. Svars – 2,810kg, garums 53cm. Meitenītes mammai Laura Masa no Gulbenes stāsta, ka šis ir viņas pirmais bērniņš: “Tiklīdz uzzināju, ka esmu bērniņa gaidībās, biju pārliecināta, ka tā būs meitiņa. Jau kopš bērības sapņoju, ka pirmais bērniņš būs meitenīte, tādēļ citu domu

pat nepieļāvu.” Jaunā māmiņa stāsta, ka arī pirmdzimtās vārdiņš padomā bija jau sen. “Būs Nikola,” priecīga teic Laura. Viņa stāsta, ka ārstu noliktais dzemdību datums bija ap 29.jūniju, taču pašai šķita, ka meitiņas dzimšanas diena pienāks nedaudz ātrāk kā nolikts. “Tā arī notika. Labi, ka jau divas nedēļas iepriekš saliku somu ar jaundzimušā drēbītēm un visu nepieciešamo, kas vajadzīgs līdz uz slimnīcu,” stāsta jaunā māmiņa. Viņa priecājas, ka šogad Jāņu dienu varēja sagaidīt jau kuplākā skaitā, tādēļ šie svētki šķita īpašāki.

Vēl dzimuši:

4.jūnijā pulksten 12.50 piedzima puika. Svars – 3,400kg, garums 54cm. Puisēna mamma Kristīne Voronina dzīvo Alūksnē.

4.jūnijā pulksten 15.02 piedzima puika. Svars - 4,160kg, garums 54cm. Puisēna mamma Edīte Barsova dzīvo Viļakā.

5.jūnijā pulksten 4.14 piedzima puika. Svars - 2,900kg, garums 51cm. Puisēna mamma Dace Kovaļevska dzīvo Jaunalūksnes pagastā.

5.jūnijā pulksten 19.48 piedzima meitenīte. Svars - 3,150kg, garums 51cm. Meitenītes mamma Elīna Albrehte dzīvo Rugāju pagastā.

9.jūnijā pulksten 13.36 piedzima puika. Svars - 3,100kg, garums 52cm. Puisēna mamma Irīna Vasiļjeva dzīvo Mārupes pagastā.

10.jūnijā pulksten 4.05 piedzima meitenīte. Svars - 2,490kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Kristīne Ločmele dzīvo Baltinavas novadā.

11.jūnijā pulksten 0.55 piedzima puika. Svars - 4,030kg, garums 56cm. Puisēna mamma Sintija Kopasova dzīvo Līvānu novadā.

11.jūnijā pulksten 4.20 piedzima meitenīte. Svars - 3,750kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Liene Žagare dzīvo Viļakas novada Medņevā.

Visi trīs bērni - retāku vārdu īpašnieki. 28.jūnijā pulksten 1.26 piedzima meitenīte. Svars – 2,990kg, garums 52cm. Meitenītes mammai Ligītai Kikucai no Gulbenes novada Stāmerienas pagasta šis ir trešais bērniņš – mazo māsiņu mājās gaida lielais brālis Kevins, kuram ir astoņi gadi, un Selīna, kurai ir gads un divi mēneši. “Zināju, ka trešais bērniņš būs meitenīte, un vienā no

pirmajām ultrasonogrāfijām mana nojauta arī apstiprinājās,” stāsta nu jau trīs bērnu mamma. Pēc mazulītes nākšanas pasaulē vecāki viņai deva vārdu Lorēna. Ligīta skaidro, ka šoreiz meita pie vārda tikusi, pateicoties drauga Naura izvēlei, turklāt arī viņai pašai pret šādu vārda variantu iebildumu nebija: “Tā sanācis, ka visiem maniem bērniem ir nelatviski vārdi, taču man tas patīk, jo gribas, lai viņi ir retāku vārdu īpašnieki.” Izrādās, ka Lorēna ar piedzimšanu mazliet pasteigusies, jo medicīniskā noliktā dzemdību datums bija jūlija sākumā. Ligīta prāto, ka tas labi vien ir, jo tagad abām vienā mēnesī būs pa jubilejai – Ligītai jūnija sākumā ir vārda diena, bet meita mēneša beigās varēs svinēt dzimšanas dienu.

Tagad piecas meitas un trīs dēli. 29.jūnijā pulksten 12.50 piedzima puika. Svars - 4,190kg, garums 55cm. Puisēna mamma Daiga Berģe no Gulbenes stāsta, ka šis ir viņas astotais bērniņš. “Šoreiz ģimenē visi gaidīja puiku, jo mājās mums ir liels meiteņu pārsvars - vecākajai meitai Evītai ir 17 gadi, dvīnēm Santai - 15, dēlam Laurim - 7, Artūram - 5, Evai - 4, bet jaunākajai leviņai ir tikai gads un četri mēneši,” stāsta Daiga.

Izrādās, atbildi uz retorisko jautājumu - būs meitene vai puika - gaidāmā astotā bērniņa vecāki uzzināja tikai pēdējā grūtniecības mēnesī. “Līdz tam apkārtējie pēc dažādām tautā zināmām pazīmēm visi kā viens solīja meitenīti, arī pašai iekšējā balss teica, ka tā arī būs. Bet redz, ka kļūdījāmies,” teic Daiga. Pēc dēla nākšanas pasaulē vecāki viņu nosauca par Kristeru. Nu jau astoņu bērnu mamma skaidro, ka puika pie vārda ticis vēl pirms dzimšanas: “Sēdējām ar vecāko meitu Evitu, vīru Jevģēniju, un domājām, kurš no vārda variantiem būtu piemērotākais. Tad vienam no mums prātā iešāvās vārds Kristers. Visiem tas tik ļoti iepatikās, ka citu vārdu vairs nemaz nemeklējām. Patiesībā izdomāt vārdu astotajam bērnam ir ļoti grūts uzdevums, taču priecājos, ka ar to veiksmīgi tikām galā.”

Atpūtai

Taškenta sagaida ar ziemu, plovu un viesmīlību

Latvijas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Uzbekistānas Republikā Edgars Bondars ir mūsu novadnieks, kura dzimtas saknes ir Viļakā. Viņš dalās iespaidos, kā dzīvo cilvēki Uzbekijā, kāds ir klimats, ēdieni un paša sajūtas, strādājot atbildīgo darbu tālu prom no Dzimtenes - Latvijas.

-Atlidoju ar ģimeni iepriekšējā gada nogalē, drīz pēc Ziemassvētkiem. Lidojums bija labs. Jāteic, ka uzbeku avioliņijas jeb "O'ZBEKISTON HAVO YO'LLARI", ir labā līmenī lidojoša aviokompānija ar labu servisu. Izlidošana no Rīgas bija naktī, teju pāri pusnaktij. Bet attieksme lidmašīnā un apkalpošana pavisam laba - piecu stundu garajā pārlidojumā varēja izvēlēties mūziku vai filmu, kuru vērot preti sēdošā pasažiera krēsla atzveltnes aizmugurē. Katram individuāls ekrāns. Izvēlējās "Briljanta roku", lai gan piedāvāja arī uzbeku filmas, tāpat kā krievu filmu klasiku. Drīz jau pasažieriem nesa atspirdzinošus dzērienus - maniju, ka populāra bija *kola* un *Fanta*, vai kāda sula. Ja gribējās labāku miegu, piedāvāja arī saldenu uzbeku vīnu. Atlidojām veiksmīgi, uzbeki kopā ar mums priecājās par veiksmīgo nosēšanos ar aplausiem.

Stārķu putenis bez stārķiem

Taškenta sagaidīja ar ziemu. Zināju, ka nav tik traki kā Kazahstānas galvaspilsētā Astanā, kur ziemā gaisa temperatūra ir mīnus 40, tomēr savs pārsteigums bija. Auksti. Neskatoties uz to, ka gaiss sauss, tomēr mīnus 15-20 grādi darīja savu. Nedaudz manīja arī sniegu. Interesanti, ka vēlāk, pavasarī, to, ko mēs saprotam ar cīruļputeni, šeit sauc par "stārķu puteni". Stārķi arī šeit esot, lai gan pagaidām neesmu manījis ligzdas un pašus sarkano knābju klabinātājus - tā, kā tas notiek pie mums, Latvijā.

Ziema šogad esot bijusi gana barga, kā man teica. Pieturējās sals un, ja mājā apkure nav īsti noregulēta, tad vēsums ir pamatīgs. Laikam sasildīt var kārtīgs plov - uzbeku nacionālais ēdiens.

Spēka ēdiens - plov

Plovu te gatavo jau no agra rīta. Īpašs esot tā saucamais kāzu plov, kuru gatavo pirmskāzu dienā. Tad apkārtnes vīrieti tiek saaicināti uz maltīti. Sievietēm jāpaliek mājās. Tādas tradīcijas. Lielo plovu vāra lielos, lēzenos katlos - kazanos. Ēdamais paredzēts kādām 200-300 porcijām. Tad nu apkārtnes vīri sanākot kopā un sākot svinēt. Runā, ka rīta plovu apēdot, visu dienu vēders pilns un ēst negriboties līdz pat vakaram. Tam noticu, jo plov ir ļoti sātīgs ēdiens. Tā gatavošanā iekļaujas gan cepšana, gan sautēšana, gan vārīšana. Sākumā sakarsētajā kazanā cep jēra gaļu. Kad tā apcepusies un izdevusi ārā taukumu, pieber rupji rivētus dzeltenus burkānus. Masa sasautējas, līdz beigās pievieno rīsus, attiecīgi papildinot ar ūdeni, lai nedaudz pārsniedz rīsu virsmu. Vislabākie rīsi esot "lazer" šķirnes - iegareni. Protams, ka plova gatavošanas māksla ir daudz plašāka, nekā stāstu, jo tiek izmantotas arī dažādas garšvielas - arī veseli ķiploki, kuri izsautējas ēdienā. Uzbeki paši saka, ka viņiem katrā reģionā

Sagaida Andri Bērziņu. Latvijas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Uzbekistānas Republikā Edgars Bondars uzņēma Latvijas Valsts prezidentu.

ir savs plov, un tie mēdz būt dažādi. Citur pievieno zirņus, arī rozīnes. Tomēr jāsaprot, ka arī ar nelielo pieredzi Uzbekistānā plova garša visur ir līdzīga. Var atšķirties pasniegšanas veids, kā, piemēram, Samarkandā, kur plovu pasniedz uz šķīvja, un tas ir sadalīts - rīsi atsevišķi, burkānu sautējums atsevišķi, gaļa tāpat.

Par plovu varētu rakstīt un stāstīt daudz, piemēram, ka tas esot radies valdnieka Amira Temura laikā. Kādā no karagājieniem viņš esot pavēlējis izveidot ēdienu, kurš visai dienai karaviēriem dos spēku. Tā arī radies plov - sava maģija ar ēdienu, kurš cepts, sautēts un vārīts. Valdnieks Amirs Temurs bijis varens, savā mūžā pakļāvis apkārtnes zemes un vēl tālākas teritorijas, arī Anatoliju (Turcija mūsdienās), Arābiju, Centrālāzijas tautas. Un nav zaudējis nevienu no savām tūkstoš kaujām. Izklusās gluži kā 1000 un 1 nakts pasaka, bet, kā lai nenotic, ja visa Uzbekistānas tauta tam tic? Domāju, ka ir ļoti pareizi, ja valsts un nacionālo apziņu balsta uz kaut ko vienojošu - valdnieku, kurš spējis izveidot stiprus pamatus savai valstij.

Virtuve pilna pārsteigumu

Uzbekistānā paēdis un paēdināts būs ikviens - neatkarīgi no maka biezuma. Ļoti populāri šeit ir pīrāgi - tie ir īpaši un parasti tiek cepti "tandīr" krāsnī. Apalajā krāsnī ievieto pīrādziņus gar malām, lai tie cepās, tad savāc ar tādu kā sietu uz pagara kāta. Tādā krāsnī gatavo arī gaļu. Interesanti, ka Indijā šis krāsnis sauc "tandoori". Šādus pīrāgus sauc "somsa", tie pildīti ar jēra vai vistas gaļu, tomātiem, ar kartupeļiem. Cits ēdiens saucas "domjama" - tādā pašā kazanā katlā apcep gaļu, virsū saliek dārzeņus, kas sautējas. Paprika, kāposti, kartupeļi. Un nekāda papildus ūdens - gaļa un dārzeņi tik labi dod ārā sulu, ka ūdeni nevajag. Noslēdz sautēšanas procesu, uzliekot vienkāršu, emaljētu bļodu vai koka vāku. Populāri arī šašliki - tie gan uz īsiem iesmiem, toties var dabūt gan gaļas gabaliņu, gan malto šašliku. Pie tā parasti ēd salātus "ačučuk", kas sastāv no tomātiem un

sīpoliem. Nekādas eļļas šādiem salātiem netiek lietotas, jo tomāti ir tik sulīgi un gardi! Uzbekistānā tomāti vispār ir ļoti smaržīgi un skaitās zīmols pats par sevi. Tāpat kā citroni - mazliet oranžīgi, ar plānu miziņu, ļoti aromātiski un gardi.

Iepazīstina ar augļu kalendāru

Kādu dienu kolēģim vaicāju - pastāsti, kāds ir klimats Taškentā? Viņš man atbildēja - labāk es pastāstīšu, kāds ir augļu kalendārs. Un sāka: aprīļa beigās - zemenes. Tām seko saldie ķirši, tad aprikozes, persiki, otrā zemeņu raža, un beigās, ap augustu - arbūzi, bet kalendāru noslēdz slavenās Uzbekistānas melones. Es biju pārsteigts, bet vēl lielāks pārsteigums bija tirgi - tajos ir tik daudz zaļumu! Dilles, lociņi, pētersīļi, kindza, asie pipariņi - viss tik svaigs un skaists. Pa buntīti no katra, tad vēl brinza, vietējais svaigsiers, kā arī vietējā maize - "non" (arī, šķiet, hindu valodas vārds), krieviski "lepjoška", tad liekas, ka karstas dienas maltītei neko vairāk nevajag. Bet vajag pakaulēties. Stila pēc, jo uzreiz var redzēt, ka viņiem tas tik. Parasti, iepērkoties tirgū, jautāju cenu. Kad man to pasaka, es jautāju: "Bet cik šodien?" Pārdevējs atplaukst smaidā un nolaiž cenu. Jokus saprot. Un tas šķiet tik cilvēcīgi.

Uzbeki - viesmīlīgi un atvērti komunikācijai

Uzbeki ir ļoti sirsniņa, viesmīlīga un atvērta tauta, kas labi sadzīvo ar citām tautām šajā valstī. Ja atceramies neseno vēsturi 20.gadsimtā, zinām, ka uz Uzbekistānu izsūtīja un nometināja ļoti daudz cilvēku gan no Ziemeļkaukāza, gan Krimas. Daudzi arī dzīvo šeit vēsturisku apstākļu sakrītības rezultātā. Uzbekistāna bijusi draudzīga visiem. Un, protams, vienojošs elements ir virtuve. Arī valoda. Uzbeki sazinās un runā krieviski, jo viņiem pēc neatkarības iegūšanas 1991. gadā bijuši 17 miljoni iedzīvotāju, tagad - pāri 30. Uzbeku valoda nekur nepazudīs, līdz ar to tolerance pret citām valodām ir ievērojama.

Edgars Bondars

Īsumā

Teātra spēlētāji dosies uz Ventspili

No 25. līdz 27. jūlijam Ventspilī norisināsies XIII Latvijas Amatierteātru salidojums, uz kuru dosies arī Balvu novada teātra ļaudis. Ventspils pilsētā un novadā spēlēs 39 no aizvadīto gadu veiksmīgākajiem Latvijas amatierteātru iestudējumiem - dažādus pēc žanra, formas, attēlotā laikmeta, kā arī izteiksmes līdzekļu izveles. Trīs dienas vairāk nekā 2000 dažādu profesiju ļaudis, kuriem pasaules uztvere un atklāšana caur teātri ir aizraušanās un dzīves nepieciešamība, papildīs Ventspili un Ventspils novadu ar savu azartu un prieku.

Aicina uz sieviešu "Prieka" nometni

Jaunpiebalgā no 21. līdz 22. augustam notiks sieviešu vasaras nometne "Prieks", kuras tēma "Cilvēks vairo savu laimi par tik, par cik viņš dara laimīgus citus". Nometnē apmeklētājus gaida Rīgas Luterā draudzes mācītāja Induļa Paiča, SIA "Wenden Furniture" īpašnieka Normunda Brēmera un citas vērtīgas lekcijas, bio-dejas, radošās darbnīcas un citi notikumi.

Piedalās flamenko meistarklasē

Festivāla "Eima, eima!" laikā Balvu Kultūras un atpūtas centrā notika flamenko meistarklase, ko vadīja pasniedzēja Tonje Lieberga no Norvēģijas, Oslo. Lai arī bija tuls, pasniedzēja angļu valodu vairums tomēr saprata. Flamenko ir tradicionāls spāņu dejas un mūzikas sakausējums, kuram atrodami vairāki stilistiski atvasinājumi. Zālē bija gan vīrieši, gan sievietes, jauni un arī gados vecāki dejotāji. Uz Balviem bija atbraukusi arī flamenko deju pasniedzēja Sofija Baitina no Daugavpils, kuras māsa Zoja Zaharova atzina, ka arī pie mums vajadzētu šādas meistarklases. "Dejot nav vienkārši, ir jāmācās, jāmēģina, taču, ja izdodas, ir liels prieks. Žēl, ka mums Balvos nav iespēju dejot flamenko," teica Z.Zaharova. Uz meistarklasi bija ieradušās arī deju kolektīvu vadītājas, kuras pauda prieku, ka ir iespēja Balvos pamācīties šo spāņu deju.

Bibliotēka iziet ielās

Balvu Centrālā bibliotēka saviem lasītājiem piedāvā unikālu iespēju lasīt ielās. Tā pirmdien, 7. jūlijā, bibliotēkas saimnieks Gatis Supe un skolēnu nodarbinātības pasākumu vasaras brīvlaikā dalībnieks Jānis Mačs Balvu skvērā pie kokiem piestiprināja grāmatu būriņus, kurus mazie lasītāji gatavoja Bibliotēku naktī. Tajos ievietoja grāmatas, un ikviens, sēžot skvērā uz soliņa, var izmantot šo pakalpojumu. Bibliotekāri tic cilvēku godaprātām, ka grāmatas nepazudīs.

Z.Logina

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Zinātne

⇒ 3D printeri drukās apģērbu un apavus. *Beidzamajos gados industriālie 3D printeri kļuvuši tik izcili, ka spēj izdrukāt no dažādiem metāliem un keramikas pilnībā funkcionālus implantus, lidmašīnu rezerves daļas un plaša patēriņa preces - izstrādājumus, kas ir tikpat izturīgi kā tradicionāli, bet vienlaikus vieglāki par tiem.*

⇒ Dzīvnieku pasaules divairi darbojas klusi. *Daudzi pievilcīgi un pūkaini zīdītāji ir iemīļoti dzīvnieki. Tos redzam televīzijā un bērnu grāmatās. Taču patiesie varoņi ir nenogurdināmi darboņi, kam ir vienalga, ka daba tiem piešķirusi mazāk glaimojošu izskatu.*

⇒ Cilmes šūnas - ārstu brīnumlīdzeklis. *Cilmes šūnu terapija pamazām ievieš pārmaiņas medicīnā. Zinātnieki prognozē, ka tuvākajos 10- 20 gados izdosies izmantot organisma paša cilmes šūnas, lai izārstētu daudzas jo daudzas slimības vai traumas.*

⇒ Pasaules karstākā vieta - Nāves ieleja. *Pēc meteoroloģisko datu pārskatīšanas Nāves ieleja Mohaves tuksnesī, kas atrodas Kalifornijas štata dienvidaustrumos, ieguvusi viskarstākās vietas titulu. Temperatūras rekords ir 56,7 °C, kas izmērīts 1913. gada 10. jūlijā netālu no Fērniskrikas.*

⇒ Latvijas ģeoloģi izrakumos Ēģiptē. *Ģeoloģu izmantotā radiolokācijas metode vēstures pētniekiem ļauj ielūkoties 200 metru dziļi zem augsnes virskārtas un iegūt apsekotās vides šķēsgriezuma precīzu attēlu. Tas palīdz arheoloģiem veikt izrakumus.*

⇒ Futbolista ideālais 11 metru sitiens. *Kad spēlētāji cits pēc cita iznāk ar bumbu desmitiem tūkstošu skatītāju priekšā un mēģina saglabāt mieru, psiholoģiskā spriedze nav mazāka kā krievu ruletē.*

⇒ Jupiters gan glābj Zemi, gan rada risku. *Jupiters kā miesassargs saņēmis ne vienu vien lodi, kas mērķēta uz Zemi. Gāzes giganta milzīgais gravitācijas lauks izplatījumā darbojas kā sava veida putekļsūcējs. Tāpēc vienlaikus tas var izrādīties arī Zemei bīstams.*

Dari Pats

⇒ Kanoē būves meistari. *Uldis Maniķis un Jānis Vaivods - divi laivošanas entuziasti, kuriem vienā brīdī apnika būt atkarīgiem no nomas inventāra... un viņi nolēma uzbūvēt paši savas kanoē laivas.*

⇒ Darbgalds vienmēr ērtā augstumā. *Darbgalda projekts no A līdz Z.*

⇒ Griežam ailu gāzbetonā. *Tikai nieka divas darbdiēnas ir nepieciešamas, lai nenesošā gāzbetona sienā ierīkotu jaunu durvju ailu. Netici? Skaties piemēru žurnālā! Citiem vārdiem, sagatavošanās darbi sienas gāšanai ir piņķerīgāki un laikietilpīgāki nekā pats darbs.*

⇒ Līmētas durvis. *Kā pašu spēkiem izgatavot klasiskas līmētas koka karkasa durvis. Sarežģītākais darbs šeit - precīzi pielikt eņģes!*

⇒ Saimniecības telpa: vairāk vietas! *Kā palielināt saimniecības telpas lietderīgi izmantojamo platību ar neparastu plauktu konstrukciju. Pie viena tajā iebūvējam arī divas mašīnas - veļas mazgājamo un žāvēšanas.*

⇒ Saules bura. *Nojume, kas karstā vasaras dienā sniedz paēnu, kā arī pasargā no neliela lietusa, var būt arī no audekla!*

Dienas Ēdieni

⇒ Aigara Krēslas slinkuma izgudrojums - cūkgaļas šķēle ar kartupeļu biezeni un sēnēm.

⇒ Dietologi vērtē iecienītāko saldējumu sastāvu. *Secinājums - veselīgāki ir baltie un bez glazūras.*

⇒ Kas jāzina, ja gribat pirkt gāzes grilu.

⇒ Bļodas vasaras salātiem vērtē šefpavārs Māris Jansons un dizaina eksperte Ieva Zibārte.

⇒ Eksperti vērtē lielveikalos nopērkamos grilēšanai marinētos vistu spārniņus.

⇒ Vinziņi vērtē Pinot Grigio no Itālijas.

⇒ Gundega Skudriņa ielūd uz ballīti 60.gadu stilā un gatavo klasisko padomju laika biežpienmaizi.

⇒ Zupas ar ugunscura garšu.

Prātnieks

6. kārtā

Šajā gadā konkursa "Prātnieks" minētājiem atbildes būs jāmeklē daiļliteratūrā. Pie Jums reizi mēnesī dosies kāds rakstnieks, kāds romāns vai kāds literārais tēls. Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālās bibliotēkas pieaugušo abonementā. Veiksmi minētājiem!

"Latviešu literatūra ir laba jau tāpēc vien, ka savu daļu tajā radījis Jānis Baltvilks. Baltvilka vārds latviešu literatūrā ir sinonīms sirdsapziņai, nesaduļķotam un vienkāršam godīgumam. Jānis literatūrā ieradās kopā ar mežu, bet bez jaunā vilka un labā zaķīša - ētiskais imperatīvs ir cits: daba nemelo, un dabai nevar samelot. (Laima Muktupāvela)

Jānis Baltvilks bija dzejnieks, biologs, ornitologs, uzņēmējs, sabiedrisks darbinieks. 24. jūlijā rakstniekam paliktu 70 gadi.

1. Kāds Jāņa bērniņā bija dārgākais īpašums?

2. "Neatceros visas vēlēšanās, kuras pie ceriņkrūma, ēdot laimītes, toreiz izteicu. Taču viena bija: "Kaut es kļūtu par ornitologu!"

Nosauciet populārā cilvēka vārdu, kurš pamudināja interesi par putniem un dabu.

3. Kur tika nopublicēti J. Baltvilka pirmie dzejoļi?

4. Kā saucās rakstnieka krājums, kur ievietoti "pavisam jaunas latvju dainas, skaitāmpanti un mēles mežģi, kā arī sauja prastāku dzejoļu un viena oda" ?

5. Kāds sakars E.Uspenska grāmatai "Krokodils Gena un viņa draugi" ar J. Baltvilka vārdu?

6. Jāņa Baltvilka vārdā nosaukta balva bērnu literatūrā un grāmatu mākslā. Pasniegšana notiek kopš 2004. gada, kopš 2008. gada balvu piešķir arī vienam Baltijas jūras reģiona rakstniekam un viņa darba tulkotājam.

7. Ar kādām literārām balvām apbalvots pats dzejnieks un rakstnieks Jānis Baltvilks?

5. kārtas atbildes

Atbildes konkursam jūnijā par dzejnieci Annu Rancāni:

1. 8 dzejoļu krājumi.

2. "Bezdelīgu pasts un Pylnikārmanidabasu".

3. Diplomdarbs, beidzot Maskavas Gorkija literatūras institūtu.

4. "Skaidra volūda".

5. "Divpadsmit Latgales loki."

6. Avīze Diena, žurnāls IR, ziņu dienesta vadītāja Latgales reģionālajā TV.

7. Luga "Madauniki".

Atbildes iesūtījuši: A. Mičule, A. Slišāns, O.Zelča, A. Naļivaiko. Diemžēl nevienam konkursa dalībniekam neizdevās pareizi atbildēt uz 1. un 3. jautājumu. Jūnija "Prātnieka" balva netiks pasniegta. Vēlam veiksmi visiem minētājiem jūlija konkursā!

Atbildes uz 6.konkursa jautājumiem tiek gaidītas Balvu Centrālajā bibliotēkā pieaugušo abonementā (Tirgus iela 7, Balvi, LV-4501) vai elektroniski uz e-pastu sandra@balvurcb.lv līdz 1.augustam.

Vairāku pareizo atbilžu gadījumā veiksminieki tiks izzēti.

Balvas uzvarētājiem nodrošinās veikals "Zvaigzne ABC" Balvos, tās varēs saņemt Balvu Centrālajā bibliotēkā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Bišu spiets ceļmalā. Iesūtīja Daidze Andersone no Balvu pagasta.

Zaķi gozējas pirmajos rīta saules staros. Iesūtīja Liene Circene.

Čiņa ar dubļiem. Iesūtīja Juris Kašs no Balviem.

"Baltajā briedī". Iesūtīja Juris Kašs no Balviem.

Pieredze

Kā vies, dzēris un zaudējis attiecības.
Mērķis – skaidrs dzīvesveids

“Dzīvē neko jau mainīt nevar – vieglāk dzīvot un domāt ierasti, jo tā ir ērti,” nereti klusībā nodomā un savstarpējās sarunās sūkstās cilvēki. Arī uzsāktais pārmaiņu ceļš sākotnēji šķietami grūz vēl lielākā bezdibeni – tas ir grūts, neierasts un nesaprotams. 39 gadus jaunā Viļakas pilsētas iedzīvotāja Vladislava dzīves pieredze liecina, ka robeža starp spēju atturēties un vēlmi pamēģināt, ir trausla. Tomēr pārvarama.

Saprot, ka var krist atpakaļ

Vladislavs atzīst, ka dzīvē pieredzējis daudz, arī citiem ir ko teikt. Savulaik kā vies, lietojis apreibinošas vielas, veidojis un pazaudējis attiecības. Pašreiz tikai 39 gadus jaunā vīrieša galvenais mērķis dzīvē ir skaidrs dzīvesveids. Vladislavs vairākkārt mēģinājis pārraut apburto loku un ārstēties no apreibinošu vielu lietošanas izraisītās atkarības. Secinājums, kas iegūts cīņā ar sevi, ir viens – tas nenākas viegli, jo robeža starp saprātu nelietot un vēlmi pamēģināt ir trausla. Tomēr gribasspēks Vladislavu nav pametis joprojām un viņš saprot, ka cīņas turpināšana ir ceļš uz labāku dzīvi – tik ļoti svarīgi saglabāt cilvēciskas attiecības ar ģimeni un vienkārši dzīvot citādāku dzīvi. Dzīvot skaidrā. “Nonākot uzraudzībā, sapratu, ka četrus gadus, neko nedarot, lai mainītos, neizturēšu. Pirmo reizi ārstēties ieteica pašvaldības sociālais darbinieks, bet pats psiholoģiski vēl nebiju gatavs apmeklēt piedāvāto Minesotas programmu (atkarības ārstēšanas metode). Nespēju sev atzīties un ar citiem atklāti runāt par savām problēmām,” par savas dzīves likločiem stāsta Vladislavs.

Ceļu bez atkarībām Vladislavs iepa-

zina soli pa solim un tagad par to no sirds dalās ar draugiem, kuri joprojām ieslēgti apreibinošo vielu ciešajās važās – atklāti stāsta savas izjūtas un mazos sasniegumus, jo dzīvē gribas kaut ko panākt un atstāt saviem bērniem un mazbērniem. Tajā pašā laikā prieka brīži, ko mums dāvā dzīve, var arī paslidēt garām. Tā ir katra cilvēka izvēle. Draugus Vladislavs gan nav pamainījis, jo ciena cilvēkus, kādi viņi ir, lai gan redz – viss varētu būt citādāk. Arī pats saprot, ka jebkurā brīdī var krist atpakaļ. “Ir brīži, kad gribas pamēģināt un sajūst, kas notiks, vai spēšu turēties arī turpmāk. Tas ir kā nepārtraukts paša pārbaudījums,” savas sajūtas atklāj Vladislavs.

Kliegšana, agresija, bailes – vairs nepieņemamas

Valsts probācijas dienesta (VPD) Balvu teritoriālās struktūrvienības (TSV) vecākā referente GUNTA IMEŅINOVA stāsta, ka šādās reizēs cilvēka iekšējā cīņa un pārbaudījumi patiešām nav viegli. Vladislavs ir apmeklējis programmu “Motivācija izmaiņām”, nodarbību laikā atklāti runājis par savām problēmām un vēlējies, lai citi sadzird, kā, nelietojot apreibinošas vielas, var mainīties attieksme un dzīvesveids. Savukārt attiecību veids pagātnē – kliegšana vienam uz otru, agresija un bailes – tagad šķiet nepieņemams. “Tagad Vladislavs var izrunāties un ieturēt pauzi. Tāpat iemācījies kontrolēt dusmas, kā arī cenšas saprast notikušo un situāciju izrunāt, atklātai sarunai iedrošinot arī otru cilvēku. Arī pats Vladislavs atzīst, ka programmas apmeklēšana trīs mēnešu garumā palīdzēja krietni vairāk izprast pašam sevi. Mainījusies domāšana, redzējums nākotnē un plāni, kas sasniedzami

skaidrā prātā. Vladislavs būtu gatavs piedalīties arī kādā citā programmā. Tas priecē. Savukārt patiesi žēl, ja kāds cilvēks nenovērtē iespēju šo laiku izmantot sevī izzināšanai un pilnveidošanai,” grūtībās nonākušos uz pārmaiņām aicina G.Imeņinova.

Stāstīt par problēmām nepieciešama drosme

Balvu TSV vecākā referente G.Imeņinova piebilst, ka probācijas dienests īsteno virkni pasākumu klientu reintegrācijai sabiedrībā, kas vērsti uz klientu uzvedības un attieksmes maiņu. Kopš 2006.gada dienests īsteno arī sodīto personu uzraudzību, kas ir alternatīvs soda veids apcietinājumam – persona ar zināmiem nosacījumiem sodu izcieš sabiedrībā. Kopumā Balvu TSV šāda uzraudzība īstenoja 691 klientam. Daļa no tiem ir cilvēki, kuri atkārtoti nonāk gan uzraudzībā, gan izcieš cietumsodu. Lielu daļu klientu iekļauj arī probācijas sociālās korekcijas un rehabilitācijas programmās, kuras vada šim mērķim apmācīti un sertificēti darbinieki. “Mainīt domāšanu un attieksmi nobrieduši personībai ir grūti. Īpaši, ja noziedzības ceļš sācies jaunībā un apkārtējā vide bija un joprojām ir labvēlīga destruktīvai uzvedībai. Pieredze liecina, ka pārsvarā probācijas mērķa grupa ir jauni cilvēki vecumā līdz 35 gadiem. Šādās reizēs probācijas darbinieks ir palīgs jaunā un citādā apgūšanai. Savukārt vēl lielāks palīgs ir citu klientu pieredze – dzirdēt un analizēt to, kas noticis, domāt, kā no tā iespējams izvairīties un situāciju risinājumiem meklēt alternatīvu,” skaidro G.Imeņinova. Balvu TSV vecākā referente piebilst, ka šāda iespēja klientiem tiek dota, darbojoties probācijas programmās. Lai par savām problēmām stāstītu atklāti, nepieciešama drosme, tādēļ allaž priekš par klientiem, kuriem tas izdodas.

Robežsardzē

Afganistānas pilsoņi pieprasa patvērumu

Valsts robežsardze informē, ka 30.jūnijā Viļakas pārvaldes robežsargi Latvijas - Krievijas pierobežas joslā Viļakas novada Šķilbēnu pagastā aizturēja astoņus ārzemniekus un vienu Latvijas pilsoni, kuri bija nelikumīgi šķērsojuši valsts robežu.

Robežsargu norīkojums ar dienesta suni, apsekojot valsts robežu, konstatēja nelikumīgas valsts robežas šķērsošanas pazīmes robežupes Kuhvas krastā. Robežsargi nekavējoties uzsāka meklēšanas pasākumus. Dzenot pēdas, uz lauku ceļa atrada dubļos iestigušu un pamestu automašīnu “Opel Astra”. Apsekojot apkārtni, vienā no neapdzīvotām mājām robežsargi atrada un aizturēja astoņus ārzemniekus bez personu apliecinošiem dokumentiem. Robežsargi atrada un aizturēja arī kādu Latvijas pilsoni, kurš bija paslēpies mājas bēniņos.

Aizturētie ārzemnieki pieprasīja patvērumu Latvijā. Pēc personu teiktā, viņi visi ir Afganistānas pilsoņi. Ar aizturētajiem ārzemniekiem veic procesuālās darbības saskaņā ar Patvēruma likumu, kā arī uzsākts kriminālprocess par valsts robežas tišu nelikumīgu šķērsošanu. Savukārt pret aizturēto 1990.gadā dzimušo Latvijas pilsoni uzsākts kriminālprocess par liela personu skaita nelikumīgu pārvietošanu pāri valsts robežai un par valsts robežas tišu nelikumīgu šķērsošanu, ja to izdarījis personu grupa. Par šāda veida pārkāpumu Krimināllikums paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar policijas kontroli uz laiku līdz trīs gadiem, vai bez tās.

Kopumā 30.jūnijā VRS amatpersonas uz ārējām robežām un valsts iekšienē konstatēja 46 likumpārkāpumus. Veicot imigrācijas kontroles pasākumus valsts

iekšienē, ieejošanas vai uzturēšanās noteikumu pārkāpumi konstatēti piecām personām - diviem Krievijas, diviem Lietuvas un vienam Igaunijas pilsonim. Transportlīdzekļu ekspluatācijas jomā pārkāpumi konstatēti piecām personām - trīs Krievijas un pa vienam Latvijas un Lietuvas pilsonim. Savukārt aktuālākie dati par aizvadītajām brīvdienām, 5. un 6.jūliju, liecina, ka VRS amatpersonas uz ārējām robežām un valsts iekšienē konstatēja 71 likumpārkāpumu. Veicot imigrācijas kontroles pasākumus valsts iekšienē, ieejošanas vai uzturēšanās noteikumu pārkāpumi konstatēti sešām personām - pieciem Lietuvas un vienam Igaunijas pilsonim. Savukārt transportlīdzekļu ekspluatācijas jomā pārkāpumi konstatēti 29 personām – sešiem Krievijas, astoņiem Latvijas, sešiem Lietuvas, trīs Igaunijas, diviem Vācijas un pa vienam Serbijas, Austrijas, Baltkrievijas un Kirgizstānas pilsonim.

Informē policija

Izsit stiklu

4.jūlijā Balvu novada Kubulu pagastā, Kalna ielā, izsits dzīvokļa loga stikls. Notiek pārbaude.

Notriec gājējus

5.jūlijā Viļakas novada Šķilbēnu pagastā 1991.gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu alkohola reibumā, notrieca divus gājējus. Cietušos ar negadījumā gūtiem miesas bojājumiem nogādāja slimnīcā. Uzsākts kriminālprocess.

Braul ar velosipēdiem dzērumā

5.jūlijā Balvos, Stacijas ielā, 1974.gadā dzimis vīrietis 1,5 promiļu alkohola reibumā brauca ar velosipēdu. Savukārt 6.jūlijā Rugājos ar velosipēdu dzērumā (2,4 promiļes) pavizināties nolēma 1980.gadā dzimis vīrietis. Tiks sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Iebrauc un aizbrauc

6.jūlijā Balvos nenoskaidrots autovadītājs iebrauca stāvošā automašīnā un no notikuma vietas aizbrauca. Notiek pārbaude.

Pazūd nauda

6.jūlijā Viļakā nenoskaidrotos apstākļos no dzīvokļa pazuda nauda. Notiek pārbaude.

Ietriecas kokā

6.jūlijā Baltinavā kāds autovadītājs ietriecās kokā, kā rezultātā guva miesas bojājumus. Policija noskaidro notikušā apstākļus.

Braul dzērumā un bez tiesībām

7.jūlijā Baltinavā 1967.gadā dzimis autovadītājs vadīja transportlīdzekli alkohola reibumā un bez autovadītāja tiesībām. Tiks uzsākts kriminālprocess.

Re, kā!

Alimentu nemaksātājus gaida kauna stabs

Lai veicinātu vecāku pienākumu pildīšanu, maksājot uzturlīdzekļus, atbalstīts likumprojekts, kas paredz izveidot publiski pieejamu datu bāzi ar uzturlīdzekļu nemaksātājiem. Šāda risinājuma ieviešana nepieciešama, jo līdz šī gada 31.maijam kopējais nedzēstais parādnieku pamatparāds ar likumiskajiem procentiem ir 110,9 miljoni latu, un alimentus nemaksā teju 30 000 cilvēku. To uzsver arī Saeimas Demogrāfijas lietu apakškomisijas priekšsēdētājs Imants Parādnieks, skaidrojot, ka uzturlīdzekļu nemaksāšana saviem bērniem ne vienmēr ir ļaunprātība. Nereti tie ir sociālie apstākļi, jo īpaši lauku rajonos, kā rezultātā uzturlīdzekļu nākas maksāt valstij. Tomēr situācija, ka uzturlīdzekļu nemaksātāji valstij parādā vairākus desmitus miljonus eiro, viņaprāt, ir nepieņemama. Plānots, ka Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija savā interneta mājas lapā varēs publiskot ziņas par parādnieku, ja tam piekritis otrs no vecākiem, kā arī parādnieks nebūs 1. vai 2.grupas invalids. Datu publiskošanas mērķis ir arī atbildīgas un godprātīgas saistību izpildes veicināšana citās jomās, piemēram, biznesa darījumos.

Jāpiebilst, ka atbalstu likumprojektam paudušas arī Labklājības, Tieslietu ministrijas un Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāvji. Labklājības ministrija gan norādīja uz nepieciešamību izvērtēt, lai nepublicētu arī 3. grupas invalidus datus. Savukārt Tiesībsarga biroja pārstāvji norādīja uz iespējamiem riskiem, ja publicēs personas koda otro pusi.

Informē ugunsdzēsēji

Piedūmojums dzīvokli

5.jūlijā ugunsdzēsēji saņēma izsaukumu uz daudzdzīvokļu māju Balvos, Brīvības ielā, kur kādā dzīvoklī radās piedūmojums. Iemesls – neiztīrīts, bojāts skurstenis.

Savukārt 6.jūlijā ugunsdzēsēji saņēma izsaukumu uz Baltinavu, kur notika ceļu satiksmes negadījums. Jāpiebilst, ka šajā pašā dienā Balvu novada Kubulu pagastā sadega automašīna.

Īsumā

Uz slimnīcu un aptieku ar pasi vai ID karti

Sākot no šī gada 1. septembri Bērnu klīniskā universitātes slimnīca (BKUS) kā personu apliecinošu dokumentu pieņems tikai pasi vai identifikācijas (ID) karti, kas Latvijā atbilstoši likumam uzskatāmi par personu apliecinošiem dokumentiem. Līdz ar to kā personu apliecinošs dokuments netiks pieņemta autovadītāja apliecība.

Pacientu tiesību likuma 15.panta ceturtajā daļā noteikts, ka persona, reģistrējoties ārstniecības iestādē vai saņemot ārstniecību, pēc ārstniecības personas pieprasījuma uzrāda personu apliecinošu dokumentu. Minētie nosacījumi attieksies tikai uz plānveida ārstniecības un aprūpes pakalpojumu sniegšanu, piemēram, operācijām, izmeklējumiem, ārsta konsultācijām. Ja pacientam tiks sniegta neatliekamā medicīniskā palīdzība, personu apliecinošu dokumentu uzrādīšana tiek atlikta līdz brīdim, kad tas ir iespējams.

Tāpat bērna likumiskajam pārstāvim jāpierāda tā juridiskais statuss attiecībā pret nepilngadīgu bērnu. Vecākiem šim mērķim der atbilstošs ieraksts tēva vai mātes pasē, vai bērna dzimšanas apliecība ar norādītiem vecāku vārdiem. Citām personām, tajā skaitā vecvecākiem, brāļiem, māsām un citiem tuviniekiem, ir nepieciešams sagatavot notariāli apstiprinātu pilnvaru pārstāvēt bērna likumiskās tiesības un intereses.

Jāatgādina, ka, gada beigās sākot darboties vienotajai veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmai jeb e-veselībai, lai aptiekā varētu saņemt zāles pret elektronisko recepti, pacientam arī vajadzēs uzrādīt personu apliecinošu dokumentu, tātad pasi vai ID karti, nevis autovadītāja apliecību.

Gatavo pensiju indeksāciju

Ministru kabineta komiteja skata noteikumus par valsts pensijas apmēra pārskatīšanu.

Grozot Pensiju likumu, mainīta valsts pensiju indeksācijas kārtība, nosakot to pārskatīšanu atbilstoši faktisko patēriņa cenu izmaiņām un apdrošināšanas iemaksu algas reālajam pieaugumam.

Izstrādātais noteikumu projekts paredz valsts pensiju pārskatīšanā piemērojamā faktiskā patēriņa cenu indeksa noteikšanas kārtību, iemaksu algas indeksa aprēķina kārtību, kā arī valsts pensiju pārskatīšanas kārtību. Lai Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) katra gada 1. oktobrī varētu nodrošināt pensiju indeksāciju, pensiju pārskatīšanā piemērojamajam indeksam jābūt aprēķinātam septembrī, kad gatavo pensiju izmaksas saraksti oktobrim. Tā kā bez patēriņa cenu indeksa pensiju pārskatīšanā piemēro arī daļu no apdrošināšanas iemaksu algas reālā pieauguma procentiem, VSAA kopējo indeksu aprēķinās katra gada augustā. Līdz ar to pensiju pārskatīšanai paredzēts piemērot faktisko patēriņa cenu indeksu par laikposmu no iepriekšējā gada 1.augusta līdz kārtējā gada 31. jūlijam.

Grozījumi likumā par valsts pensijām paredz, ka šogad no 1. oktobra tiks indeksētas pensijas vai to daļas, kas nepārsniedz 285 eiro. Turpmāk indeksēs tās pensijas vai to daļas, kas nepārsniedz 50% no iepriekšējā kalendārā gada vidējās apdrošināšanas iemaksu algas valstī, ņemot vērā faktisko patēriņa cenu indeksu un 25% no apdrošināšanas iemaksu algas indeksa.

Aktuāli

Solīts makā nekrīt

Ar 1.jūliju Latvijā stājās spēkā autoceļu lietošanas nodeva kravas transportlīdzekļiem, ko paredz Autoceļu lietošanas nodevas likums. Autopārvadātāji savu neapmierinātību par eirovinjetes* ieviešanu Latvijā pauda ar satiksmes bloķēšanu Rīgas centrā nesaskaņotā protesta akcijā.

Autopārvadātāji atgādināja, ka valdība iepriekš solīja nodokļus necelt, kā arī izteica neizpratni, kāpēc Latvijā, atšķirībā no kaimiņvalstīm, ir ieviesti divi maksājumi par ceļiem un vēl degvielas akcīze, kuru nepietiekami novirza ceļu uzturēšanai. Kolēģu viedoklim piekrit arī mūspuses autopārvadātājs Ainārs Birkovs. Viņš secina, ka šobrīd mūsu valstī jau ir trīs nodokļi: "Tas ir politisks lēmums - par kādu loģiku šeit var runāt?" A.Birkovs nenoliedz, ka eirovinjetes ir daudzviet pasaulē, tomēr citviet ir nodrošināti vienlīdzīgi konkurences apstākļi. Latvijas gadījumā, viņaprāt, visvairāk cietīs tieši mūsu valsts autopārvadātāju firmas. Kāpēc? Pirmkārt, Igaunija nolēmusi ceļu nodevas ieviešanu atlikt līdz 2016.gadam. Otrkārt, Lietuva panākusi vienošanos, ka ne Lietuvas, ne Krievijas pārvadātāji ceļa nodevu abpusēji nemaksā. "Līdz ar to Latvija būs vienīgā, kurai tagad nāksies maksāt arī ceļu nodevu Krievijā, kas, kā izskanēja masu informācijas līdzekļos, varētu būt trīs rubļi par kilometru. Tas uzņēmējiem būs ļoti sāpīgi," A.Birkovs nešaubās.

Līdzīgās domās ir arī citi mūspuses autopārvadātāji, kuri neformālā sarunā atzina, ka jau tā knapi savelk galus kopā. Tāpēc viņi piedrojas Latvijas autopārvadātāju lūgumam valdībai atcelt eirovinjetes ieviešanu vai atlikt to līdz 2016.gadam, lai saglabātu nozares konkurētspēju. Aplēses liecina, ka eirovinjete gadā par katru mašīnu izmaksās ap 1000 eiro. A.Birkovs, jautāts, kā uzzināt, par kuru ceļu izmantošanu ir jāmaksā, paskaidroja, ka valsts galveno autoceļu posmi atrunāti Autoceļu lietošanas nodevas likumā. "Šos ceļus var apskatīt internetā," viņš piebilda. Satiksmes ministrija informē, ka ieņēmumus no nodevas plānots novirzīt autoceļu uzturēšanai, atjaunošanai un attīstībai. Tāpat tā informē, ka autoceļu lietošanas nodevas

Foto - A.Kirsanovs

Paliek arvien grūtāk. Ja pirms četriem gadiem balvenieši ar interesi noraudzījās, kā automašīnām ar lielgabariņu kravām ir grūtības izņemt likumu, tad šobrīd autopārvadātājus uztrauc ne tikai nozares konkurētspēja, bet arī izdzīvošana.

likumu Saeimā pieņēma 2008.gada 11.decembrī, tādējādi pārņemot Eiropas Parlamenta un Padomes 1999.gada un 2006.gada direktīvas, kas noteica infrastruktūras lietošanas maksu smagajiem kravas transportlīdzekļiem. Saeima, veicot grozījumus 2010.gada decembrī, nolēma, ka likuma spēkā stāšanās tiek noteikta 2014.gada 1.janvārī, taču pēc tam nodevas ieviešanas termiņu pagarināja par pusgadu. Nodeva attiecas uz tiem kravas transportlīdzekļiem un to sastāviem, kuru pilna masa ir lielāka par 3,5 tonnām un kuri paredzēti vai tiek izmantoti kravu autopārvadājumiem. Šī nodeva jāmaksā arī par ārvalstīs reģistrētiem transportlīdzekļiem. Nodevas likmes aprēķinās atkarībā no transportlīdzekļa pilnas masas, asu skaita, dzinēja ekoloģiskās klases. Tās diferencētas pēc ceļu tīkla lietošanas ilguma - viena diena, viena nedēļa, viens mēnesis un viens gads.

Autoceļu lietošanas nodevas maksāšanas, iekasēšanas un administrēšanas kārtība paredz, ka samaksāt nodevu varēs interneta portālā www.lv vignette.eu, kā arī skaidrā naudā vai ar maksājumu karti pie pakal-

pojumu sniedzējiem. Nodevas maksājums interneta portālā būs bez papildus izdevumiem nodevas maksātājam. Portāls darbosies trijās valodās - latviešu, angļu un krievu. Latvijā nodevu varēs samaksāt arī lielākajās degvielas uzpildes stacijās (DUS) un VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcijas" (CSDD) pakalpojumu sniegšanas vietās gan skaidrā naudā, gan izmantojot maksājumu kartes. Izmantojot šo iespēju, jāreķinās ar papildu pakalpojuma maksu.

Nodevas samaksas kontroli veiks Valsts policija. Prognozētie valsts budžeta ieņēmumi no nodevas šogad plānoti 4 miljonu eiro apmērā. Jāpiebilst, kaut arī maksu par ceļu izmantošanu nav plānots atcelt, Satiksmes ministrija sola meklēt jaunus kravu pārvadātāju atbalsta mehānismus. Tiesa, autopārvadātāji šos solījumus vērtē viennozīmīgi, proti, solīts makā nekrīt.

**Vārds eirovinjete tiek lietots kā starptautiski pieņemts apzīmējums tam, ka autopārvadātājs, samaksājot vairākās ES valstīs jau pastāvošo nodokli, iegūst īpašu uzlīmi - vinjeti, kas tiek pielīmēta pie automašīnas.*

E.Gabranovs

Veiksmes prognoze

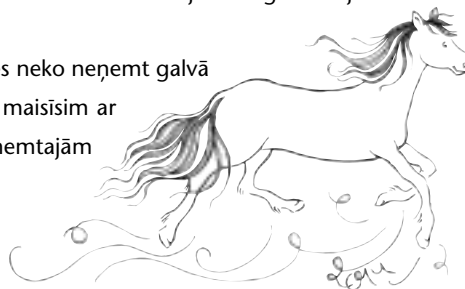
8.jūlijs. Karsta otrdiena karstiem cilvēkiem. Situācija līdzīga kā vakar. Pastiprinātu uzmanību ieteicams pievērst bērniem un mājdzīvniekiem. Tie var izdomāt izmērit diķa dziļumu, iebrienot līdz kaklam, vai garāžas augstumu, lecot no tās. Skorpioni un Ūdensvīri, esiet uzmanīgi ar elektrību, nedabūjiet pa nagiem!

9.jūlijs. Viltīgā trešdiena, kad veiksies afēristiem un krāpniekiem. Vienalga, vai tie būs darījumi ar dzīvokli, zemi vai mežu. Toties lētticīgi ļautiņi, kuri stāvēs ar atvērtu muti un gaidīs debesmānu, dabūs pēc pilnas programmas. Atgādinu jau simto reizi: "Mūsdienās par brīvu ir tikai siers peļu slazdā!"

10.jūlijs. Ko vari atlikt uz pirmdienu, to nedari šodien. Izejot no mājas, aizbāz ausis, jo lielākā daļa no informācijas, kas virsies gaisā, būs pārspīlēta un nepatiesa. Diemžēl izņēmums nebūs arī masu mediji. Svarīgus darījumus un dokumentu parakstīšanu labāk atlikt uz nākošo nedēļu.

11.jūlijs. Pastiprinātu uzmanību pievērsam savai veselībai. Cenšamies neko neņemt galvā un no mušas neuzpūst ziloni. Savas emocijas un nesavaldību kā putru maisīsim ar pacietības karoti, lai tās neskrien pār katliņa malām (tas ir sabiedrībā pieņemtajām normām). Turpinām savus ikdienas darbiņus, nesākam neko jaunu.

Pareģe IIga
* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī www.vaduguns.lv, tālr. 29365609

	Nakts	Diena
O 8.07	Skaidrs +17	Mazmākoņains, rēlis lietus +24
T 9.07	Skaidrs +16	Mākoņains, rēlis lietus +23
C 10.07	Skaidrs +16	Mazmākoņains, rēlis lietus +24
Pk 11.07	Skaidrs +15	Mazmākoņains +20

Zini un izmanto

Viena persona varēs iegūt īpašumā līdz 2000 hektāriem lauksaimniecības zemes

Saeima galīgajā lasījumā pieņēmusi karstās diskusijās tapušos likuma grozījumus, kas noteiks jaunus ierobežojumus lauksaimniecības zemju iegūšanai īpašumā.

Saskaņā ar likuma "Par zemes privatizāciju lauku apvidos" grozījumu galīgo versiju, likumā tomēr netiks noteikti konkrēti ierobežojumi maksimālajai lauksaimniecības zemes platībai, ko savā īpašumā var iegūt viena fiziska vai juridiska persona.

Pēc diskusijām par to, cik lielu lauksaimniecības zemju platību ļaut iegādāties vienam īpašniekam, Saeima atbalstīja Tautsaimniecības komisijas piedāvāto kompromisa risinājumu, kas noteic, ka maksimālo vienas personas īpašumā esošās lauksaimniecības zemes platību katras pašvaldības teritorijā noteiks konkrētā pašvaldība, ņemot vērā likumā noteikto, ka viena persona īpašumā drīkst iegūt ne vairāk kā 2000 hektārus lauksaimniecības zemes.

Lemjot par likuma pieņemšanu galīgajā lasījumā, parlamenta vairākums, līdzīgi kā atbildīgā komisija, neatbalstīja Nacionālās apvienības deputāta Jāņa Dombrovā priekšlikumu aizliegt zemes pirkšanu firmām, tostarp ārzemniekiem piederošajām vai tādām, kurās ieguldīti ārzemnieku kapitāli. Pārdodot uzņēmumu kapitāldaļas, par zemes īpašniekiem viegli kļūs Krievijas, Ķīnas un citu valstu pilsoņi, kuri pēc likuma it kā to nevar.

Ierobežojumi gan neattieksies uz gadījumiem, kad tiek pirkta neliela lauksaimniecības zemes platības, darījumiem ar lauksaimniecības zemi starp tuviem radniekiem, kā arī reizēm, kad lauksaimniecības zeme tiek iegūta mantošanas vai maksātnespējas ceļā.

Uzziņas

Likuma "Par zemes privatizāciju lauku apvidos" labojumi

PRASĪBAS PIRCĒJIEM (fiziskām personām):

- saimnieciskā darbība reģistrēta Valsts ieņēmumu dienestā;
- iegūta lauksaimnieciska vai ar nozari saistīta izglītība;
- vismaz trīs gadu ilga darba pieredze lauksaimniecībā, pēdējo trīs gadu laikā vismaz par vienu gadu bija jāsaņem vienotie platības maksājumi vai lauksaimnieciskās ražošanas ieņēmumi ne mazāk kā pēdējos trīs gadus pēc kārtas veidojuši vismaz vienu trešdaļu no to kopējiem saimnieciskās darbības ieņēmumiem;
- rakstiski jāapliecina, ka lauksaimnieciski izmantojamas un iepriekšējā gadā vienotās platības maksājumiem pieteiktās zemes izmantošanu uzsāks gada laikā pēc tās iegādes, kā arī nopirkto zemi trīs gadus izmantos lauksaimniecībā;
- nav nodokļu parādu Latvijā vai valstī, kurā atrodas pastāvīgā dzīvesvieta.

PRASĪBAS PIRCĒJIEM (juridiskām personām):

- pēdējo trīs gadu laikā vismaz par vienu gadu bija jāsaņem vienotie platības maksājumi vai lauksaimnieciskās ražošanas ieņēmumi ne mazāk kā pēdējos trīs gadus pēc kārtas veidojuši vismaz vienu trešdaļu no to kopējiem saimnieciskās darbības ieņēmumiem;
- rakstiski jāapliecina, ka lauksaimnieciski izmantojamas un iepriekšējā gadā vienotās platības maksājumiem pieteiktās zemes izmantošanu uzsāks gada laikā pēc tās iegādes, kā arī nopirkto zemi trīs gadus izmantos lauksaimniecībā;
- vismaz vienam uzņēmuma īpašniekam vai pastāvīgajam darbiniekam ir atbilstoša profesionālā izglītība vai vismaz viena īpašnieka ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas ne mazāk kā pēdējos trīs gadus pēc kārtas veido vismaz vienu trešdaļu no tā kopējiem saimnieciskās darbības ieņēmumiem;
- var uzrādīt patiesos labuma guvējus;
- nav nodokļu parādu Latvijā vai valstī, kurā uzņēmums reģistrēts.

Rosina veikt izmaiņas adoptētāju, aizbildņu un audžuģimeņu sistēmā

Labklājības ministrija (LM) rosina nākamo četru gadu laikā veikt izmaiņas adoptētāju, aizbildņu un audžuģimeņu atbalsta sistēmā. Tās nepieciešamas, lai veicinātu bērnu augšanu ģimenē vai ģimenei pietuvinātā vidē.

Iepriekšminēto paredz Valsts sekretāru sanāksmē izsludinātā koncepcija par adopcijas un ārpusģimenes aprūpes sistēmu pilnveidošanu. Tā vēl ir jāsapulcē ar ministrijām un jāapstiprina valdībā.

Lai veicinātu bērnu uzaugšanu ģimenē un sekmētu bērnu ātrāku un veiksmīgāku iekļaušanos jaunajā ģimenē, LM ierosina no 2015.gada veikt vairākas izmaiņas adopcijas sistēmā:

- sniegt lielāku atbalstu potenciālajam vecākam pirmsadopcijas aprūpes laikā, kad adoptētājs dodas atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas. To plānots noteikt 171 eiro apmērā mēnesī pašreizējo 49,80 eiro vietā;
- bērna pirmsadopcijas aprūpes laikā veikt sociālās apdrošināšanas iemaksas no valsts pamatbudžeta arī invaliditātes apdrošināšanai, kā arī dublēt iemaksu objektu;
- ģimenē, kura adoptējusi bērnu vecumā līdz trim gadiem, vienam no adoptētājiem apmaksāt 10 kalendāra dienas ilgu atvaļinājumu;

- nodrošināt visu potenciālo adoptētāju apmācības pirms statusa piešķiršanas, lai potenciālie adoptētāji iegūtu zināšanas par adopcijas procesu kopumā un turpmāko bērna audzināšanu ģimenē.

Paredzēts pārskatīt finansējuma apjomu aizbildņiem un audžuģimenēm tām uzticēto funkciju nodrošināšanai. LM rosina pabalstu bērna uzturam noteikt divkārtā valstī noteiktā minimālo uzturlīdzekļu apmērā atkarībā no bērna vecuma:

- katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25% apmērā no minimālās mēneša darba algas jeb 160 eiro (320 eiro x25%x2)
- katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no minimālās mēneša darba algas jeb 192 eiro (320 eirox30%x2).

LM piedāvā bērna uzturam paredzētā pabalsta pārskatīšanu veikt pakāpeniski. No 2015.gada noteikt pabalstu bērna uzturam aizbildnim valstī noteiktā minimālo uzturlīdzekļu apmērā (analoģiski minimālajam pabalsta apmēram, ko pašvaldībām ir jānodrošina jau patlaban). Protī, par bērnu līdz 7 gadu vecumam tas sasniegtu 80 eiro mēnesī, par vecāku bērnu - 96 eiro mēnesī. Šobrīd pabalsts aizbildnim par bērna uzturēšanu ir 45,53 eiro

mēnesī. No 2017.gada – pabalstu plānots noteikt dubultā minimālo uzturlīdzekļu apmērā. Pēc LM aprēķiniem vecumā līdz 6 gadiem bija 1253 bērni jeb 24,8% un vecumā no 7 līdz 17 gadiem – 3798 bērni jeb 75,2%.

Vienlaikus LM rosina pārskatīt atlīdzības apmēru par aizbildņa un audžuģimeņu pienākumu pildīšanu, nosakot to atkarībā no aprūpē esošo bērnu skaita un ņemot vērā noteikto minimālā ienākuma (minimālā nodrošinājuma) līmeni.

LM norāda, ka ir nepieciešams pieņemt lēmumu par iespējamajiem atlīdzības izmaksas variantiem – atlīdzību turpināt maksāt visiem aizbildņiem, atlīdzību nemaksāt bērna vecvecākiem un aizbildņiem.

Papildu iepriekšminētajam LM piedāvā izveidot jaunu audžuģimeņu veidu (tipu) - specializētās audžuģimenes. Tādas nepieciešamas, lai jau sākotnēji, izņemot bērnu no ģimenes, nodrošinātu viņam aprūpi ģimeniskā vidē, nevis ārpusģimenes aprūpi institūcijā, kamēr bērnam tiek meklēts piemērots aizbildnis vai audžuģimene.

Plānots, ka valstī izveidos specializēto audžuģimeņu atbalsta centru, kas slēgtu darbu līgumus ar audžuģimenēm (ievērojot Darba likuma 148.pantā noteikumus), atbalstītu un apmācītu audžuģimenes, kā arī strādātu ar bērna bioloģisko ģimeni. Tāpat būtu

noteikts minimālais atalgojuma līmenis specializētajām audžuģimenēm. Vienlaikus arī parastajām audžuģimenēm būtu jādarbojas Specializēto audžuģimeņu atbalsta centrā, lai vienoti pārraudzītu audžuģimeņu jomas.

No 2015.gada visām audžuģimenēm, aizbildņiem, viesģimenēm, adoptētājiem, kā arī bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem paredzēts nodrošināt psiholoģisko atbalstu.

Savukārt no 2018.gada plānots noteikt, ka bērna aprūpi ģimeniskā vidē, proti, pabalstus bērnu uzturam un atlīdzību aizbildņiem un audžuģimenēm, pilnībā finansē no valsts budžeta, bet pašvaldības par saviem līdzekļiem sedz bērnu aprūpi iestādē. Paredzēts, ka no valsts budžeta būs finansēta tikai bērnu uzturēšanās aprūpes centros trīs līdz sešus mēnešus, atkarībā no vecuma.

Ar koncepcijas projektu iespējams iepazīties LM interneta vietnē sadaļā: Aktuāli – LM dokumentu projekti <http://www.lm.gov.lv/text/1789>.

Viens no Latvijas Nacionālā attīstības plāna mērķiem ir panākt, ka ārpusģimenes aprūpē esošie bērni dzīvo labvēlīgā ģimeniskā vai ģimenei pietuvinātā vidē, plānojot, ka ģimeniskā vidē (aizbildnībā un audžuģimenē) dzīvojošo bērnu skaits attiecībā pret visiem bērniem, kas ir ārpusģimenes aprūpē, pakāpeniski palielinātos.

Pārdod

11.jūlijā z/s "Gračuļi" pārdos dažādu krāsu jaunputnus (4-5 mēn.), dējējvistas, gaiļus (arī maina). Pēc pieteikuma šķirotus cāļus, broilerus, zoslēnus, pilēnus. Tāl. 29186065. Bērziņi-7.20, Lazdukalnā-7.35, Kapūnē-7.40, Rugājos-7.50, Medņos-8.00, Naudaskalnā-8.10, Balvos-8.20, Kubulos-8.50, Viķsnā-9.05, Kupravā-9.25, Viļakā-9.45, Žiguros-10.05, Borisovā-10.25, Semenovā-10.40, Šķilbēnos-10.55, Rekovā-11.05, Upītē-11.15, Baltinavā-11.35, Briēžuciemā-11.50, Egluciemā-12.05, Vectilzā-12.20, Tilzā-12.35, Golvaros-12.45, Bērziņi-13.00.

- Pārdod lopbarības miltus. Tāl. 26392336.
- Pārdod lopbarības miltus. Tāl. 29332209.
- Pārdod 1/2 māju Viļakā. Tāl. 28291467.
- Pārdod ejošu mopēdu "Rīga-13". Tāl. 26626889.
- Pārdod Opel Astra, 1993.g., 1,3, TA 07.2014., EUR 400. Tāl. 26014940.
- Pārdod džipu Hyundai Terracan, 2002.g., 2,9 D. Tāl. 28397994.
- Pārdod Audi-100, 1992.g., ļoti labā kārtībā, 2,3 l, benzīns-gāze. Tāl. 26777356.
- Pārdod Ford Galaxy, 1997.g., 1,9 D; MTZ 82 augstspiediena sūkni. Tāl. 29469582.
- Pārdod dējējvistu cāļus. Tāl. 28782645.
- Pārdod sivēnus. Tāl. 26329184.
- Pārdod trīs mēnešus vecu piena telīti un divas lecināmas gaļas krustojuma telītes un sivēnus. Tāl. 26123631.
- Z/s "Medņevas strautiņi" pārdod sivēnus. Tāl. 29173059.
- Pārdod sivēnus Rugājos. Tāl. 29234943.
- Pārdod sivēnus. Tāl. 28388244, 64563169.
- Pārdod 2 grūsnas teles no labām govīm. Tāl. 26320838.
- Pārdod govī (bez ragiem). Tāl. 26629499.
- Pārdod sarkanraibu telīti (dzimusi 20.04.) Kubulu pagastā. Tāl. 29793803, 29935362.
- Pārdod kazas. Tāl. 29426903.
- Pārdod izremontētu 2-istabu dzīvokli. Tāl. 20600557.
- Pārdod lietotu, labā kārtībā GRANDEG granulu katlu GDWB40. Tāl. 26185230.
- Pārdod skaldītu malku ar piegādi Balvu novadā. Augsta kvalitāte, godīga attieksme. Tāl. 25442944.

